

Prop. 1 S

(2018–2019)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2019

Svalbardbudsjettet

DET KONGELEGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Prop. 1 S

(2018–2019)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2019

Svalbardbudsjettet

Innhold

Del I	Innleiing	7	4.4.2	Sal av alkohol	23
			4.4.3	Norsk Helsenett – nye stillingar ..	23
1	Innleiing	9	4.5	Klima- og miljødepartementet	23
1.1	Generelt om Svalbard	9	4.5.1	Miljøforvaltninga på Svalbard	23
1.2	Bakgrunnen for eit eige svalbard- budsjett	9	4.5.2	Svalbards miljøvernfond	25
1.3	Oversikt over Svalbardsatsingar 2018–2019	9	4.5.3	Norsk Polarinstittut	25
1.4	Offentlege aktørar på Svalbard	10	4.5.4	Kings Bay AS og Ny-Ålesund	26
1.4.1	Sysselmannen	10	4.5.5	Meteorologiske tenester	26
1.4.2	Longyearbyen lokalstyre	10	4.6	Kommunal- og moderniserings- departementet	26
1.4.3	Andre aktørar	11	4.6.1	Bygg og eigedomar	26
			4.6.2	Sjømåling	27
			4.7	Kulturdepartementet	27
2	Mål for norsk svalbardpolitikk	12	4.7.1	Svalbard Museum	27
2.1	Overordna mål	12	4.7.2	Nordnorsk Kunstmuseum	27
2.2	Justis- og beredskaps- departementets mål for polarpolitikken	12	4.7.3	Stiftinga Artica Svalbard	27
2.2.1	Justis- og beredskaps- departementets mål 1: Styrke samhandlinga i beredskap og krisehandtering	12	4.7.4	Anna tilskot	27
2.2.2	Justis- og beredskaps- departementets mål 2: Styrke samordninga og koordineringa av norsk polarpolitikk	14	4.8	Kunnskapsdepartementet	28
2.2.3	Justis- og beredskaps- departementets mål 3: Utvikle vidare lokalsamfunnet i Longyearbyen	15	4.8.1	Universitetssenteret på Svalbard	28
			4.8.2	Noregs forskingsråd	28
			4.8.3	Ny forskingsstrategi	28
			4.8.4	Folkehøgskule på Svalbard	29
			4.8.5	Bygging av studentbustader	29
			4.8.6	Barnehagar	29
			4.8.7	Integrated Earth Arctic Observing System (SIOS)	29
			4.8.8	EISCAT	29
			4.9	Landbruks- og matdepartementet	29
			4.9.1	Svalbard globale frøkvelv	29
			4.10	Nærings- og fiskeridepartementet	30
			4.10.1	Direktoratet for mineral- forvaltning med Bergmeisteren for Svalbard	30
3	Forslag til svalbardbudsjett for 2019	20	4.10.2	Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS – miljøtiltak i Svea og Lunckefjell	30
4	Forslag til løyingar til svalbardformål frå andre departement over stats- budsjettet (jf. vedlegg 1 og 2)...	21	4.10.3	Visit Svalbard AS	30
4.1	Arbeids- og sosialdepartementet ..	21	4.10.4	Romverksemد	31
4.1.1	Helse, miljø og tryggleik	21	4.10.5	Svalbard Satellittstasjon	31
4.2	Barne- og likestillings- departementet	21	4.10.6	Svalbard Raketttskytefelt	31
4.2.1	Barnevernet	21	4.10.7	Landingsforskrifta	31
4.2.2	Barnetrygd	21	4.11	Olje- og energidepartement	31
4.2.3	Kontantstønad	22	4.11.1	Førebygging av flaum- og skredskadar	31
4.3	Finansdepartementet	22	4.11.2	Utgreiing om framtidig energiforsyning	32
4.3.1	Skatt	22	4.12	Samferdselsdepartementet	32
4.3.2	Svalbard skattekontor	22	4.12.1	Satellittforskrift	32
4.3.3	Statistisk sentralbyrå	22			
4.4	Helse- og omsorgs- departementet	22	5		
4.4.1	Sjukehus	22		Oversikt over forslag til løyingar på svalbardbudsjettet 2019	33

Del II Dei enkelte utgifts- og inntektskapita	35	Kap. 3035 Tilskot frå statsbudsjettet	44
Kap. 0001 Tilskot til Svalbard kyrkje	37	Forslag til vedtak om løying av utgifter og inntekter for administrasjonen av Svalbard for budsjetterminen 2019	46
Kap. 0003 Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	37	Forslag til vedtak om formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2019	48
Kap. 0004 Tilskot til Svalbard museum	38	Forslag til vedtak om meirinntektsfullmakt for budsjetterminen 2019	49
Kap. 0005 Sysselmannen (jf. kap. 3005)	38	Forslag til vedtak om meirinntektsfullmakt for budsjetterminen 2019	49
Kap. 3005 Sysselmannen (jf. kap. 0005)	38	Forslag til vedtak om avgift av kol som blir utført frå Svalbard for budsjetterminen 2019	50
Kap. 0006 Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 3006)	39		
Kap. 3006 Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 0006)	39		
Kap. 0007 Tilfeldige utgifter	40		
Kap. 0009 Kulturminnetiltak (jf. kap. 3009) ..	40		
Kap. 3009 Kulturminnetiltak (jf. kap. 0009) ..	41		
Kap. 0011 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard	41		
Kap. 0017 Norsk Polarinstitutt – refusjon ..	41		
Kap. 0018 Navigasjonsinnretningar	42		
Kap. 0019 Meteorologisk institutt – husleige Bjørnøya og Hopen	42		
Kap. 0020 Statsbygg Svalbard (jf. kap. 3020)	42		
Kap. 0022 Skattekontoret, Svalbard (jf. kap. 3022)	43		
Kap. 3022 Skattekontoret, Svalbard (jf. kap. 0022)	43		
Kap. 3030 Skattar og avgifter	43		
		Vedlegg	
		1 Oversikt over forslag til utgifter på Svalbard som blir dekte på statsbudsjettet for 20191	51
		2 Oversikt over forslag til inntekter til Svalbard som inngår i statsbudsjettet for 2019	53
		3 Kart over Svalbard	54

DET KONGELEGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Prop. 1 S

(2018–2019)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

FOR BUDSJETTÅRET 2019

Svalbardbudsjettet

*Tilråding fra Justis- og beredskapsdepartementet 21. september 2018,
godkjend i statsråd same dagen.
(Regjeringa Solberg)*

Del I
Innleiing

1 Innleiing

1.1 Generelt om Svalbard

Svalbard omfattar Spitsbergen, Prins Karls Forland, Nordaustlandet, Kong Karls Land, Barentsøya, Edgeøya, Hopen, Bjørnøya og alle holmar og skjer innanfor koordinatane 10° og 35° austleg lengde og 74° og 81° nordleg breidde. Svalbard har eit landareal på 61 022 km² og utgjer ca. 16 pst. av Kongeriket Noreg sitt totale landareal. Spitsbergen er den største øya i Noreg og er omtrent på størrelse med fylka Nordland og Troms til saman. Rundt 60 pst. av Svalbard er dekt av isbrear og under 10 pst. av Svalbard har vegetasjon.

Svalbardtraktaten blei underteikna 9. februar 1920 og tredde i kraft 14. august 1925. Frå same dag blei Svalbard ein uudeleleg og uavhendeleg del av Kongeriket Noreg gjennom ei eige lov, Svalbardlova 17. juli 1925 nr. 11. Svalbardtraktaten er open for tiltreding og har i dag i overkant av 40 partar. Sysselmannen er regjeringa sin øvste representant på Svalbard og tek vare på statens interesser på øygruppa.

Etter Svalbardlova § 2 gjeld norsk privatrett, strafferett og lovgivinga om rettspleia utan vidare for Svalbard om ikkje anna er fastsett. Andre lover gjeld ikkje utan når det er fastsett særskilt. Det kan òg givast særskilte forskrifter for Svalbard.

Størsteparten av busetjinga på Svalbard ligg på øya Spitsbergen. Longyearbyen er det administrative senteret på Svalbard og er det største lokalsamfunnet. Utanom Spitsbergen bur det folk ved dei meteorologiske stasjonane på Hopen og Bjørnøya.

Lokalsamfunnet i Barentsburg er bygd opp rundt koldrifta til det russiske selskapet Trust Arktikugol. Det er registrert om lag 450 fastbuande i Barentsburg. I Ny-Ålesund er all verksemd knytt til forsking og forskningssørvis. Det er registrert om lag 40 heilårsbusette der. Ved den polske forskingsstasjonen i Hornsund er det registrert 11 busette.

1.2 Bakgrunnen for eit eige svalbardbudsjett

Behovet for å synleggjere inntekter og utgifter på Svalbard er bakgrunnen for at det kvart år blir fremja eit eige svalbardbudsjett. Justis- og beredskapsdepartementet fremjar svalbardbudsjettet som ein eigen budsjettproposisjon samstundes med statsbudsjettet.

Kvart år blir det gitt eit tilskot frå statsbudsjettet til dekning av underskotet på svalbardbudsjettet, jf. Prop. 1 S (2018–2019) Justis- og beredskapsdepartementet kap. 480. Tilskotet er inntektsført på svalbardbudsjettet kap. 3035.

I hovudsak er det den statlege administrasjonen av Svalbard som er finansiert over svalbardbudsjettet. Dette er mellom anna verksemd på Svalbard som er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet, og verksemd underlagt andre fagdepartement. Longyearbyen lokalstyre får òg løyingane sine over svalbardbudsjettet.

Svalbardbudsjettet gir òg ei samla oversikt over statlege løyingar til svalbardformål. Slike utgifter blir dekte over det ordinære statsbudsjettet under kapitla til dei enkelte fagdepartementa. Forslag til løyingar for 2019 er omtalt nærmare under pkt. 4 nedanfor, jf. òg vedlegg 1.

1.3 Oversikt over Svalbardsatsingar 2018–2019

Forslag 2019

- Nytt reservekraftverk Longyearbyen 19 mill. kroner
- Skredsikring Longyearbyen 45 mill. kroner
- Tilskot til folkehøgskule i Longyearbyen, 7,1 mill. kroner
- Norsk Polarinstitutt – Ny Ålesund, 10 mill. kroner

Vedtak 2018

- Bustadbygging og arealutvikling i Longyearbyen, 273 mill. kroner
- Miljøtiltak og opprydding i Lunckefjell/Svea 167 mill. kroner
- Sikring og istandsetting av administrasjons- og servicebygget i Ny-Ålesund, 25 mill. kroner.
- Reparasjon Svalbard globale frøkvelv, 100 mill. kroner
- Vaktordning for anestesilege knytt til Sysselmannens helikopter, 16 mill. kroner
- Oppgradering av vitskapeleg utstyr ved UNIS, 6 mill. kroner

Tala er uttrykk for auka løyving og ikkje den totale løyvinga til føremålet. Tala viser heller ikkje fleirårsverknader. Tiltaka er nærmare omtala seinare i proposisjonen.

Dei totale løyvingane som dei einskilde departementa foreslår til svalbardformål går fram av vedlegg 1 og 2.

1.4 Offentlege aktørar på Svalbard

1.4.1 Sysselmannen

Sysselmannen på Svalbard er øvste representant for regjeringa på øygruppa og har rolle både som politimeister og fylkesmann. Sysselmannens kjerneoppgåver er rednings- og beredskapsarbeid, ansvar for politi- og påtalestyresmakt og miljøforvaltning.

Det at både politifagleg og miljøfagleg eksperitse er samla i Sysselmannens organisasjon, moglegjer ei god fagleg forvalting av plan- og enkelt-saker, eit godt informasjonsarbeid og ei effektiv etterforsking av miljøkriminalitet. Turisme og ferdsel på Svalbard krev at ein held godt oppsyn slik at ein kan avdekkje moglege brot på føresegna om vern av natur- og kulturmiljø på Svalbard.

Sysselmannen har i kraft av rolla som *politimeister* same ansvar og mynde som politimeistrane på fastlandet. Sysselmannen er dermed både leiar av påtalemyndigheita i politiet og for verksemnda elles i politiet.

Sysselmannen har, som leiar for redningsleiinga ved den lokale redningssentralen (LRS) ansvaret for redningstenesta.

Sysselmannen har ei sentral rolle for å handtere oppståtte hendingar innan samfunnstryggleiks- og beredskapsområdet. Sysselmannen skal vere pådrivar og rettleiar i arbeidet med samfunnstryggleik og beredskap, jf. *Instruks for*

fylkesmannens og Sysselmannen på Svalbards arbeid med samfunnssikkerhet, beredskap og krisehåndtering (fastsett ved kgl. res. 19. juni 2015). Hendingane kan vere både ikkje-planlagde hendingar som til dømes naturkatastrofar, og planlagde hendingar som til dømes kriminalitet og terrorisme. Sysselmannen vektlegg samarbeidet med dei lokale beredskapsaktørane og overordna styresmakter. Målet er ein beredskap som gir befolkninga på Svalbard størst mogleg tryggleik.

Sysselmannen, som *fylkesmann*, leiar beredskapsrådet for Svalbard. Rådet skal medverke til eit felles risiko- og sårbarheitsbilete og ei felles plattform for planlegging av samfunnstryggleiks- og beredskapsarbeid på Svalbard. Rådet skal også vere førebudd på å hjelpe Sysselmannen ved krisehandtering. Sysselmannen utgjer ein statleg ressurs for oljevernberedskapen.

Sysselmannen er, som *fylkesmann*, regional, statleg miljøvernmyndighet på Svalbard og har ansvaret for handhevinga av miljøregelverket og oppsynet med at regelverket blir følgt. Sysselmannen sine miljøvernoppgåver spenner over eit breitt spekter av oppgåver innanfor områdene, artsforvaltning, kulturminne, naturinngrep og forureining. I tillegg kjem planarbeid der planansvaret ikkje er delegert til Longyearbyen lokalstyre. Saksførebuing og søknadshandsaming, regelverksarbeid og utarbeiding av forvaltningsplanar er viktige oppgåver for Sysselmannen på miljøvernside.

Sysselmannen hjelper fleire statlege styresmakter i samband med informasjons- og tilsynsverksemnd. Sysselmannen møter fast i Det interdepartementale polarutvalet.

1.4.2 Longyearbyen lokalstyre

Longyearbyen lokalstyre har som formål å leggje forholda til rette for eit funksjonsdyktig lokalt folkestyre i Longyearbyen. Lokalstyret skal sikre ei rasjonell og effektiv forvaltning av fellesinteressene innanfor ramma av norsk svalbardpolitikk, med sikte på ei miljøforsvarleg og berekraftig utvikling av lokalsamfunnet.

Lokalstyret får tilskot til drift via ei rammeløyving frå Justis- og beredskapsdepartementet.

Justis- og beredskapsdepartementet og Longyearbyen lokalstyre har kontaktmøte to gonger i året. Dialogen lokalstyret har med departementa er viktig for å sikre ei utvikling av samfunnet i Longyearbyen i tråd med dei overordna måla i svalbardpolitikken.

Lokalstyret har ansvar for forvaltninga av nærmere definerte saksområde innanfor Longyearbyen arealplanområde. Oppgåvene er på fleire felt tilsvarande dei oppgåvene ein kommune på fastlandet er tillagt. Lokalstyret har i tillegg eit lovplagd ansvar for infrastruktur i Longyearbyen som ikkje er tillagt staten eller andre, dette gjeld mellom anna energiforsyning. Lokalstyret har derimot ingen oppgåver eller utgifter til eldreomsorg sidan Longyearbyen ikkje er eit livsløpssamfunn. Longyearbyen lokalstyre har heller ikkje ansvar for eller utgifter til andre helse- og omsorgstenester.

Longyearbyen lokalstyre er planmynde i Longyearbyen arealplanområde. Revidert arealplan blei vedteken av Longyearbyen lokalstyre 13. februar 2017.

Longyearbyen lokalstyre har ei generell beredskapsplikt, jf. sivilbeskyttelsesloven §§ 14, 15 og 29 som gjeld på Svalbard jf. *forskrift om sivilbeskyttelseslovens anvendelse på Svalbard og om beredskapsplikt for Longyearbyen lokalstyre*. Formålet med ei generell beredskapsplikt er at kommunar, og lokalstyret, skal sjå arbeidet med tryggleik i samanheng og planleggje ut frå dette. Forskrifta pålegg lokalstyret sjølv å ta ansvar for eit systematisk, kontinuerleg og kvalitetsvist godt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap, og vurdere behovet for eventuelle særskilte førebuingar. Syssemannen på Svalbard fører tilsyn med lokalstyret si oppfølging av pliktene i forskrifta.

1.4.3 Andre aktørar

Over svalbardbudsjettet blir det løyvd midlar til fleire statlege aktørar, som er fagleg styrt av respektive fagdepartement:

- *Svalbard kyrkje*. Den norske kyrkja er eit sjølvstendig rettssubjekt som Svalbard kyrkje er ein del av. Løyvinga til Svalbard kyrkje er eit øyremerk tilskot som vert overført til Den norske kyrkja ved Kyrkjemøtet.
- *Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard* (DMF) administrerer Bergverksordninga for Svalbard
- *Kystverket* held ved like og gjer naudsynte utskiftingar av navigasjonsinnretningar i farvatna ved Svalbard. Innretningane er etablerte for sjøtrafikk.
- *Statsbygg Svalbard* har bl.a. ansvar for forvaltning av ei bustadpool i Longyearbyen som leiger ut bustadar til statleg tilsette. I tillegg har Statsbygg Svalbard ansvar for ein rekke bygg og utbyggingar på Svalbard.
- *Skattekontoret Svalbard* har ansvar for å fastsetje skatt etter svalbardskattelova, administrere register over befolkninga på Svalbard, refundere til fastbuande innbetalt avgift til Svalbards miljøvernfonfond, og rekne ut kolavgift.
- *Norsk Polarinstitutt* er den sentrale statsinstitusjonen for kartlegging, miljøovervaking og forvaltningsretta forsking i arktiske strøk. Norsk Polarinstitutt er fagleg rådgivar for den sentrale forvaltninga, miljødirektorata og Syssemannen i polarspørsmål og har permanent nærvær i Longyearbyen og Ny-Ålesund.

2 Mål for norsk svalbardpolitikk

2.1 Overordna mål

Heilskaplege stortingsmeldingar til Stortinget om Svalbard blir lagt fram med nokre års mellomrom. Regjeringa la 11. mai 2016 fram Meld. St. 32 (2015–2016) *Svalbard*. Regjeringa stadfesta i denne meldinga at dei overordna måla for svalbardpolitikken ligg fast:

- ei konsekvent og fast handheving av suvereniteten
- overhalde Svalbardtraktaten på korrekt måte og føre kontroll med at traktaten blir etterlevd
- bevaring av ro og stabilitet i området
- bevaring av den særegne villmarksnaturen i området
- halde oppe norske samfunn på øygruppa

Behandlinga i Stortinget, jf. Innst. 88 S (2016–2017), viste at det er brei politisk semje om hovudlinjene i svalbardpolitikken. Regjeringa legg vekt på at forvaltninga av øygruppa er føreseieleg og ber preg av kontinuitet. Ei framhalden føreseieleg forvaltning av Svalbard, i tråd med måla, medverkar både til tryggleik for folk i Longyearbyen og vil medverke til stabilitet og ei føreseieleg utvikling i regionen.

2.2 Justis- og beredskapsdepartementets mål for polarpolitikken

Måla for svalbardpolitikken, den auka aktiviteten på øygruppa og det at fleire aktørar er til stades, gjer det naudsint med ei sterk koordinering og samordning av svalbardpolitikken. Mange departement har roller på Svalbard og er involverte i arbeidet med å nå måla, jf. også omtala under pkt. 4. Polarområda har ei politisk betydning som gjer det naudsint å sjå dei enkelte fagetata si verksemd i samanheng og i eit breiare perspektiv. Justis- og beredskapsdepartementet er tildelt eit eige ansvar for koordineringa av norsk svalbardpolitikk. Justis- og beredskapsdepartementet, har difor følgjande mål for politikken i Arktis, i tillegg til måla fastsett i stortingsmeldinga:

Tabell 2.1

Mål

1. Styrke samhandlinga i beredskap og krisehandtering
2. Styrke samordninga og koordineringa av norsk polarpolitikk
3. Utvikle vidare lokalsamfunnet i Longyearbyen

2.2.1 Justis- og beredskapsdepartementets mål 1: Styrke samhandlinga i beredskap og krisehandtering

2.2.1.1 Generelt

Sysselmannen er, som *politimeister*, leiar for redningsleiinga ved den lokale redningssentralen (LRS) på Svalbard. Redningsleiinga består i tillegg av representantar frå Longyearbyen lokalstyre, Longyearbyen brann og redning, Telenor Svalbard, Universitetssjukehuset i Nord-Noreg avdeling Longyearbyen, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, Avinor/Svalbard Lufthamn, Sysselmannens helikopteroperatør og frivillige v/ Longyearbyen Røde Kors Hjelpekorps. Faglege rådgivarar kan gi fagleg spesialkompetanse under ein redningsaksjon eller under førebuingar/planarbeid, etter organisasjonsplan for redningsstenesta.

Resultat

Sysselmannen samverkar med alle aktørane på ulike nivå og på ulike arenaer gjennom møteverksemrd, samarbeid i enkeltsaker, foredrag, trening og øvingar og handsaming av hendingar. I 2017 koordinerte lokal redningssentral (LRS Svalbard) 78 redningsoppdrag mot 67 i 2016. Auke i tilreisande turistar og auka aktivitet i havområda rundt Svalbard har medverka til auke i talet på redningsoppdrag. I 2017 var den største redningsoperasjonen knytt til det russiske helikopteret som styrtta utanfor Barentsburg 26. oktober 2017.

Sysselmannen disponerer to Super Puma-helikopter med avansert utstyr. Helikoptra blir nytta til søk og redning på Svalbard og i nærliggjande område. Kvart helikopter kan plukke opp inntil 18 personar i naud innanfor ein radius på 120 nautiske mil. Utrykkingstida er to timer. I sommarhalvåret opererer òg Luftransport AS og andre helikopter for ulike oppdragsgivarar på Svalbard.

Sysselmannen disponerer ni månadar i året fartøyet «Polarsyssel» med eit helikopterdekk som er stort nok for Sysselmannens helikopter. Tenestefartøyet er ein sentral ressurs i samanheng med redning og beredskap, ved mellom anna fare for skipsforlis, grunnstøyting, oljeutslepp, personskadar m.m. I tillegg blir tenestefartøyet nytta i dei årlege inspeksjonane av øygruppa og generelt i Sysselmannens utøving av mynde.

Auke i cruisetrafikken og annan skipstrafikk gir auka behov for inspeksjon, redningsberedskap og oppsyn. I 2017 hadde «Polarsyssel» 204 aktive seglingsdøgn samanlikna med 160 i 2016.

Forlenga seglingssesong har styrkt kapasiteten til Sysselmannen til å drive myndeutøving på øygruppa og medverka til ytterlegare styrking av beredskapen.

Sysselmannen fekk i 2017 tildelt tre nye politistillingar, mellom anna for å auke nærværet ved Svalbard lufthamn. I 2017 vart feltinspektørtenesta utvida med eit eige vinterfeltlag.

Ufordinngar

Regjeringa har som mål at befolkninga skal oppleve stor grad av tryggleik for liv, helse og materielle verdiar. Den geografiske plasseringa til Svalbard, store avstandar og krevjande klima gir særskilte utfordringar på samfunnstryggleik- og beredskapsområdet. Den lokale beredskapen er ikkje dimensjonert for å handtere større eller samtidige hendingar over lang tid. I tilfelle større hendingar, er det difor lagt til rette for tilførsel av ressursar frå fastlandet.

Dersom alvorlege hendingar skjer, er det viktig å ha system for å halde oppe samfunnet si grunnleggjande funksjonsevne. Det er vidare viktig å vere godt øvd og førebudd på å handtere situasjonar som kan oppstå.

Auka aktivitet, i farvatna rundt Svalbard og i nordområda generelt, har følgjer for sjøtryggleiken på Svalbard. Det er venta at talet på redningsaksjonar vil auke i takt med auke i turismen, fiskeria og generelt meir aktivitet i farvatna rundt Svalbard.

Å styrke samhandlinga i beredskap og krisehandtering er eit viktig verkemiddel for å redu-

sere sårbarheita i samfunnet. Øvingar er sentralt i dette arbeidet.

Beredskapen på Svalbard blir vurdert fortlopende, i lys av aktiviteten på øygruppa og endringar i risikobildet, jf. Innst. 88 S (2016–2017) og Meld. St. 32 (2015–2016).

Tiltak

Frå 2018 er det etablert vaktordning for anestesilege knytt til Sysselmannens helikopter, kombinert med styrking av medisinteknisk utstyr i Longyearbyen. Tiltaket er mellom anna ei oppfølging av evalueringa av beredskapen ved skredet i 2015. Sjå pkt. 4.4 og omtale i Prop. 1 S (2017–2018) Svalbardbudsjettet.

Noreg sitt nye isgåande forskingsfartøy «Kronprins Haakon» vart overteke frå verftet og sett i operativ drift i 2018. Eigarskapen til båten skal overførast til Norsk Polarinstitutt. Havforskningsinstituttet skal ha ansvar for den daglege drifta. Fartøyet vil ha heimehamn i Tromsø. Fartøyet har isbrytarklasse og skal dekkje både eksisterande og nye behov for nærvær, overvakning og datainnsamling i islagte og opne farvatn til alle årstider.

2.2.1.2 Skred og flaum – førebygging og beredskap

Resultat

I februar 2017 gikk det eit stort skred i Longyearbyen som medførte store skadar på bygg i bustadområdet Lia. Ingen personar blei skadd. Skredet kom uventa og vart ikkje pårekna av den lokale skredvarslinga. I 2017 blei det i tillegg gjennomført fleire evakueringar i same bustadområde.

NVE gjennomførte frå 2016 regional snøskredvarsling for regionen Nordenskiöld Land. I tillegg blei det etablert lokal varsling for Longyearbyen. Universitetssenteret på Svalbard (UNIS) er samarbeidspartner for observasjonar.

Regjeringa foreslo i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2017 å auke løvvinga på Olje- og energidepartementets kap. 1820 Post 22 Flom- og skredførebygging med 20 mill. kroner for å framkunde arbeidet med skredsikringstiltak i Longyearbyen. Stortinget slutta seg til forslaget, jf. Innst. 401 S (2016–2017). NVE har på den bakgrunnen i 2017 detaljprosjektert og starta bygging av eit sikringsanlegg. Det var utfordringar med permafrost, grunnforhold og fundamentering av sikringstiltak mot snøskred. Nye grunnundersøkingar måtte derfor gjennomførast.

Utfordringar

Klimaendringar har ført til større fare for skred i Longyearbyen. Bustadområda Lia og Nybyen er særskilt utsette.

Fleire bygg i Longyearbyen blei i 2016 vurdert å liggje innafor faresonegrensene for 100-års skred (rød sone). NVE leia ei brei samansett ekspertgruppe som i 2018 la fram nye skredvurderingar. Gruppa vurderte skredfaren i området der skred gjekk i 2015 og 2017 under Sukkertoppen (Lia). Den nye farevurderinga viser at skredfaren er vesentleg større enn det kartlegginga frå 2016 synt. Fleire bustader i Lia let seg ikkje sikre med fysiske tiltak som vollar, skjermar eller liknande.

Tiltak

Regjeringa foreslår å løyve 45 mill. kroner i 2019 til sikringstiltak i Longyearbyen på kap. 480, post 50.

Det er foreslått å auke løyvinga til Sysselmannen med 0,3 mill. kroner for å sikre større beredskap av lavinehundar i Longyearbyen.

Fram til skredsikringstiltak og nye bustadar er på plass, er dei viktigaste tiltaka varsling og evakuering. Den lokale varslinga blir ført vidare vinteren 2018/2019. Longyearbyen lokalstyre skal etter planen overta denne varslinga på sikt. Sysselmannen, i rolla som politimeister, er den som tek avgjersla om evakuering ved snøskredfare, basert på skredfaglege råd frå NVE.

Sysselmannen på Svalbard, NVE og Longyearbyen lokalstyre samarbeider om korleis flaum- og skredskadar kan førebyggjast på Svalbard.

2.2.2 Justis- og beredskapsdepartementets mål 2: Styrke samordninga og koordineringa av norsk polarpolitikk

Regjeringa har som mål å ha ein samordna og koordinert svalbardpolitikk. I dag har fleire departement ei rolle i utforminga av svalbardpolitikken enn tidlegare. Forvaltninga og administrasjonen av Svalbard har endra seg og er mellom anna blitt meir desentralisert. Desentralisering av mynde fører til auka behov for koordinering mellom ansvarlege myndigheiter. Auka aktivitet på Svalbard har medført at stadig fleire lover gjeld for øygruppa. Longyearbyen har òg vakse dei siste åra med auke og meir variasjon i privat næringsdrift og meir omfattande aktivitet i felt, spesielt innan turisme og forsking. Krav til koordineringa av svalbardsaker har blitt meir omfattande.

Det interdepartementale polarutvalet

Justis- og beredskapsdepartementet har ansvaret for å koordinere og samordne polarsaker i statsforvaltninga. Det interdepartementale polarutvalet (Polarutvalet) er eit viktig verkemiddel i så høve. Polarutvalet er eit koordinerande og konsultativt organ for sentraladministrasjonen si behandling av polarsaker. Utvalet arbeider etter «*Instruks for behandling av polarsaker og for Det interdepartementale polarutvalg (polarutvalgsinstruksen)*» fastsett ved kgl. res. 18. oktober 2002. Utvalet skal vere eit særleg rådgivande organ for regjeringa i slike saker. Samstundes gjeld framleis fagdepartementa si avgjerdsmynde og vedkommande fagstatsråd sitt konstitusjonelle ansvar for dei ulike sakene. Utvalet har møte om lag ti gonger i året. I 2018 har Helse- og omsorgsdepartementet og Olje- og energidepartementet inngått som faste deltagarar på møter i polarutvalet.

Lovgiving

Svalbardlova § 2 slår fast at norsk privatrett og strafferett og norsk lov om rettspleie gjeld for Svalbard, når ikkje anna er fastsett. Andre lover gjeld ikkje for Svalbard, utan når det er fastsett særskilt.

Meld. St. 32 (2015–2016) *Svalbard* gir ein gjennomgang av status for lovgiving på Svalbard. I meldinga slår ein fast at det rettslege rammeverket for Svalbard skal vere mest mogleg likt fastlandet. Ny lovgiving for fastlandet skal som hovuddregel takast i bruk for Svalbard, med mindre særlege forhold talar mot dette, eller det er behov for unntak eller tilpassingar. Lovverket skal gjelde og bli handheva likt for heile øygruppa, med mindre det er behov for overgangsordningar eller andre former for innfasing. Stortinget har sluttat seg til desse føringane.

All lovgiving blir likevel ikkje automatisk gjort gjeldande for Svalbard, jf. Svalbardlova § 2 ovanfor. På nokre område er det òg gitt eigne lover eller forskrifter som er spesielt tilpassa forholda på Svalbard. Eksempel på dette er svalbardmiljølova og skattelova for Svalbard. Det kan òg vere nødvendig med andre former for innfasing, m.a. for å gi høve til omstilling for enkelte verksemder. I særskilte tilfelle vil det kunne vurderast unntaksheimlar for visse typar aktivitet. Administrative forhold kan gjere det naudsynt med tilpassingar, for eksempel fordi det ikkje finst motsvarande lokale instansar eller forvaltningsnivå på Svalbard som på fastlandet. I tillegg kan det vere hensiktsmessig å innføre lov som av praktiske og økonomiske årsaker berre gjeld for Longyearbyen arealplanområde.

Arktisk råd

I Arktisk råd samarbeider alle dei arktiske landa på regjeringsnivå. Rådet vart etablert i 1996. Medlemmane deler på å ha formannskapet med to år av gongen. Frå 2017 til 2019 har Finland formannskapet. Utanriksdepartementet har ansvar for å koordinere den norske deltagninga i Arktisk råd med dei ansvarlege sektordepartementa.

Forsking og utdanning

Forsking er ein viktig del av nordområdesatsinga for Svalbard generelt og Longyearbyen spesielt. Forskingsverksemda medverkar til å skape eit stabilt, heilårleg samfunn i Longyearbyen og er grunnleggjande for aktiviteten i Ny-Ålesund.

Tiltak

Regjeringa la 9. mai 2018 fram ein overordna strategi for forsking og høgare utdanning på Svalbard. Strategien er ei langsignt plattform og fastset rammer og prinsipp for forsking og høgare utdanning. Strategien skal formidle kva for forventningar norske styresmakter har til forskingsaktørar

på Svalbard, bidra til ei meir tydeleg rolle som norsk vertskap og fremje koordinering av forskingsaktivitet på Svalbard. Noregs forskingsråd har fått i oppdrag å utarbeide ein eigen forskingsstrategi for Ny-Ålesund, med utgangspunkt i den overordna strategien.

Regjeringa foreslo i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2018 å løyve 6 mill. kroner til å oppgradere vitskapeleg utstyr ved UNIS, jf. Prop. 85 S (2017–2018) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2018*. Stortinget sluttar seg til forslaget, jf. Innst. 400 S (2017–2018).

2.2.3 Justis- og beredskapsdepartementets mål 3: Utvikle vidare lokalsamfunnet i Longyearbyen

Regjeringa har som eitt av hovudmåla i svalbardpolitikken å halde ved lag norske samfunn på Svalbard. Målet vert oppfylt i hovudsak gjennom familiesamfunnet i Longyearbyen og til dels gjennom busettinga i Ny-Ålesund. Regjeringa har som mål at Longyearbyen skal vere eit levedyktig lokalsamfunn som er attraktivt for familiar og eit samfunn som medverkar til å oppfylle og understøtte dei overordna måla i svalbardpolitikken.

2.2.3.1 Befolknings, skred og bustadbygging

Resultat

Regjeringa har bestemt at Forbrukarrådet skal ha ei hospiteringsordning med tre–fem medarbeidarar på Svalbard. Kontoret blei etablert i 2017.

Fire medarbeidrarar er no tilsette på kontoret til Forbrukarrådet i Longyearbyen.

Tabell 2.2 Befolkningsstal 2010–2018 (Befolkningsregisteret – Svalbard skattekontor)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Longyearbyen	2041	2084	2173	2125	2097	2169	2156	2140	2288

Utfordringar

Nedbemanningsa i kolverksemda til Store Norske har medført stor omstilling for Longyearbyen. Nedbemanningsa har samstundes ikkje hatt særleg innverknad på talet på sysselsette og talet på innbyggjarar i Longyearbyen. Reiselivet er i vekst. Dette er i tråd med føringane i Meld. St. 32 (2015–2016) *Svalbard*. Samansetninga av befolkninga er derimot i endring på fleire måtar.

Ein viser til merknaden frå utanriks- og forsvarskomiteen i samband med behandlinga av svalbardbudsjettet 2018, jf. Innst. 17 S (2017–

2018): «Komiteen fremhever at et av hovedmålene i svalbardpolitikken er opprettholdelse av norske samfunn på øygruppen, og at kulldriften tradisjonelt har vært en viktig bærebjelke for dette samfunnet. Komiteen viser til at talet på norske statsborgere har gått noe ned, og mener tiltak for å understøtte opprettholdelsen av norske samfunn er svært viktig.»

Longyearbyen er og skal vere eit levedyktig norsk lokalsamfunn og administrasjonssenter. Det er viktig at det er ein god balanse mellom talet på norske og utanlandske statsborgarar i dette samfunnet. Det er difor grunn til å følgje med på utviklinga i Longyearbyen.

For å sikre at Longyearbyen skal vere eit robust norsk familiesamfunn, er det nødvendig å leggje til rette for at folk kjenner seg trygge og at bustadane har ein akseptabel standard. Rammene for ei god samfunnsutvikling som var tilpassa eit gruvesamfunn må justerast. Det er derfor viktig å tilpasse regelverk og rammer i forhold til utfordringar i framtida.

Longyearbyen har mangel på bustadar, mellom anna på grunn av skredsituasjonen. Bustadmangelen har gjort at ein i noen tilfelle ikkje har kunna tilsette folk i det offentlege, fordi ein ikkje har bustad å tilby.

Tiltak

Regjeringa sine tiltak for å sikre Longyearbyen mot skred er omtalt i pkt. 2.2.1.2.

Det er foreslått å auke løyvinga med 0,8 mill. kroner på kap. 0022 Skattekontoret, Svalbard. Styrkinga vil gjere skattekontoret i betre stand til å oppdatere befolkningsregisteret, m.a. sett i lys av at befolkningen i Longyearbyen har auka dei siste åra.

Regjeringa foreslår å løyve 7,1 mill. kroner til oppstart av folkehøgskule på Kunnskapsdepartementet sitt kap. 253 post 70.

Regjeringa foreslo i samband med revidert nasjonalbudsjett 2016 å løyve 10 mill. kroner til bustadbygging og arealutvikling i Longyearbyen, jf. Prop. 122 S (2015–2016). Stortinget slutta seg til forslaget, jf. Innst. 400 S (2015–2016). Løyvinga er nytta til grunnundersøkingar og utbygging av infrastruktur (veg, vatn og kloakk).

Regjeringa foreslo i samband med revidert nasjonalbudsjett 2017 å løyve 28 mill. kroner til Statsbygg til grunnundersøkingar av aktuelle tomter og prosjektering av bustader i Gruvedalen og Nedre Skjæringa. Stortinget slutta seg til forslaget, jf. Innst. 401 S (2016–2017). Statsbygg fikk difor i oppdrag å planlegge bygging av opp til 100 bustader i Longyearbyen.

Statsbygg er på den bakgrunnen i ferd med å bygge bustadar til Statsbygg sin eigen utleigepool. Styringsramma for bustadprosjektet er på 291 mill. kroner. Statsbygg tek sikte på at dei første 30 bustadene skal vere innflyttingsklare i løpet av 2018. Bustadane skal bestå av 3-, 4- og 5-roms leilegheiter.

Regjeringa foreslo i samband med revidert nasjonalbudsjett i 2018 at bygging av ovannemnde bustada blei dekt av Statsbyggs reguleringsfond ved at post 24.6 *Til reguleringsfondet* blei redusert med 150 mill. kroner. Post 24.5 *Til investeringsformål* og kap. 5445 Statsbygg, post 39 aukar tilsvarende. Stortinget slutta seg til forslaget.

Regjeringa foreslo vidare i samband med revidert nasjonalbudsjett 2018 å løyve 123 mill. kroner til andre bustadtiltak i Longyearbyen. Stortinget slutta seg til forslaget. 20 mill. kroner av løyvingane er tildelt for å dekke utgifter til infrastruktur som Longyearbyen lokalstyre har i samband med utbygging i bustadfeltet Gruvedalen (kap. 480, post 50). 70 mill. kroner av løyvinga er til å dekkje Statsbygg sine infrastrukturtiltak (kap. 530, post 31).

Regjeringa foreslår å setje av 113 mill. kroner i 2019 til Statsbygg for bygging av bustadar i Longyearbyen i 2019 på kap. 2445, post 32.

Tabell 2.3 Oppsummering bustadtiltak i samband med revidert nasjonalbudsjett 2018

	Kap. og post	Departement	
Bygging av 60 bustadar i Longyearbyen	2445/32	KMD	150 mill. kroner
Omdisponering av Statsbyggs reguleringsfond			
Statsbyggs utgifter til infrastruktur	530/31	KMD	70 mill. kroner
Longyearbyen lokalstyre sine utgifter til infrastruktur	480/50	JD	20 mill. kroner
Andre bustadformål	480/50	JD	33 mill. kroner

Regjeringa foreslo i statsbudsjettet for 2018 å doble tilskotssatsen for bygging av studentbustadar på Svalbard i 2018, jf. Prop. 1 S (2017–2018) for Kunnskapsdepartementet. Årsaka til auka tilskot for studentbustadar på Svalbard er ekstraordinært høge kostnader ved oppføring og drift av bygg på Svalbard. Regjeringa foreslo vidare, i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2018, ein generell auke av tilskotssatsen for bygging av nye studentbustadar. Stortinget slutta seg til forslaga. Tilskotssats for studentbustadar på Svalbard utgjorde etter dette 680 000 kroner i 2018.

I 2018 blei det over ovannemnde tilskotsordning gitt tilsegn om tilskot til 100 hybeleiningar i Longyearbyen. Hyblane skal erstatte dagens studentbustadar i det rasutsette området i Nybyen på Svalbard. Den auka tilskotssatsen vil bli ført vidare i 2019.

Syssemannen har bede lokalstyret om ei heilskapleg utgreiing av bustadsituasjonen i Longyearbyen. Syssemannen ber om oversikt over behov på kort sikt, med ulike forslag til løysingar. Utgreiinga skal òg vise behovet på lang sikt, inkludert forslag til betre utnytting av eksisterande bustadområde, transformasjon av område og eventuell utbygging av nye område. Utgreiinga må framstille konsekvensane av dei ulike alternativa, både med omsyn til økonomi, natur og kulturminneverdiar, bustadkvalitet og andre relevante samfunnsmessige element. Lokalstyret er òg bede om å konkludere med kva alternativ lokalstyret vurderer som mest hensiktsmessig.

Regjeringa har pålagt Norsk Helsenett SF å etablere verksemd på Svalbard knytt til deira oppdrag om å etablere eit felles senter for tenester til den sentrale helseforvaltninga. Norsk Helsenett vil etablere inntil fem stillingar i Longyearbyen. Tiltaket er forseinka grunna mangel på bustadar.

Nærings- og fiskeridepartementet tek sikte på å leggje fram ein innovasjons- og næringsstrategi for Longyearbyen i 2019.

2.2.3.2 Energiforsyning og annan infrastruktur

Longyearbyen lokalstyre er som eigar av Longyearbyen energiverk ansvarleg for leveranse av varme og elektrisitet i Longyearbyen.

Resultat

Regjeringa foreslo i Prop. 1 S (2014–2015) å medverke med ekstraordinære løyvingar til Longyearbyen lokalstyre til ekstraordinært vedlikehald av kolkraftverket i Longyearbyen. I perioden 2015–2018 har Stortinget på den bakgrunn løvd til

saman 58 mill. kroner for oppgradering av kraftverket. 2018 var det siste året med statleg ekstra tilskot (8,3 mill. kroner). Oppgraderinga av kraftverket gir verket ei forlenga levetid på om lag 20 år.

Rehabiliteringa har gjort at utslepp av SO₂ og støv frå kraftverket er nesten borte. Kolkraftverket har derimot framleis høge utslepp av CO₂ i høve til den mengda energi kraftverket produserer.

Utfordringar

Forsyningstryggleik for energi er grunnleggjande for alle samfunnsfunksjonar. For Longyearbyen, som ikkje er knytt saman med eit større energisystem, og der tilgang på energi er kritisk for annan grunnleggjande infrastruktur, er forsyningstryggleik for elektrisitet spesielt viktig.

NVE har etter oppdrag frå Olje- og energidepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet vurdert lokalstyret sitt forslag til nytt reservekraftanlegg. NVE meiner på den bakgrunnen at det er eit tydeleg behov for eit nytt reservekraftverk for å gi tilfredsstillande forsyningstryggleik i Longyearbyen. Reservekraftverket i Longyearbyen kan berre leve omrent halvparten av effektbehovet i Longyearbyen, og situasjonen kan bli prekær. Spisslaststasjonen, som har fungert som delvis reserve for kolkraftverket, blei permanent stengt i 2018.

Forsyningstryggleiken for elektrisitet i Longyearbyen er difor ikkje tilfredsstillande, og det er naudsynt med større kapasitet for reservekraft innan kort tid.

Kolkraftverket i Longyearbyen vil etter vedlikehaldsplanen framleis ha høge utgifter til vedlikehald. For å kunne finansiere vedlikehaldet vil prisen for elektrisk kraft i Longyearbyen måtte aukast.

Enkelte straumkundar i Longyearbyen produserer sjølv straum til eige bruk gjennom eigne solcellepanel. Minska etterspørsel etter elektrisitet frå kolkraftverket vil kunne medføre at straumprisen blir endå høgare, då det blir færre å dele utgiftene på.

Drift og vedlikehald av infrastruktur i Arktis er spesielt krevjande. Infrastrukturen i Longyearbyen er i stor mon frå 1970-talet. Ein ser i aukande grad eit behov for å oppgradere til det som er vanleg standard på fastlandet. Dette gjeld både vegar, bustadar, røyrframføringar og liknande. Middeltemperaturen og nedbørmengda på Svalbard har auka. Varmare klima medfører at meir av nedbøren kjem som regn og ikkje som snø. Auka tempe-

ratur i permafosten fører til eit djupare aktivt lag, meir ustabil grunn under bygningar og i skrånningar, auka potensiale for erosjon og stor massetransport i elvane. Dette skaper utfordringar for infrastrukturen.

Tiltak

Regjeringa foreslår å auke løyvinga til Longyearbyen lokalstyre med 19 mill. kroner i 2019 som statleg tilskott for delvis å finansiere bygging av eit nytt reservekraftverk i Longyearbyen. Kostnadsramma for prosjektet er estimert til 55,5 mill. kroner. Regjeringa legg opp til at staten finansierer halvparten av kostnadene til eit nytt reservekraftverk i Longyearbyen.

I samband med behandlinga av Meld. St. 32 (2015–2016) *Svalbard* bad Stortinget regjeringa om å setje i gang ei brei utgreiing av moglegheitene for framtidig energiforsyning på Svalbard, basert på berekraftige og fornybare løysingar, jf. Innst. 88 S (2016–2017). Utgreiinga blei lagt fram 5. juli 2018. Studien vil bli følgt opp med grundigare vurderingar av samfunnsøkonomiske nytte- og kostnadsverknadar. Andre alternativ eller kombinasjonar av løysingar for framtidig energiforsyning på Svalbard vil òg bli undersøkte. I arbeidet framover vil det vere nødvendig å vurdere omsyn utover dei teknisk-økonomiske eigenkapane ved ulike energiløysingar. Kunnskap om dei lokale forholda på Svalbard er viktig i arbeidet. Lokalstyret vil bli involvert i prosessen framover på ein eigna måte.

2.2.3.3 Endringar i Svalbardlova jf. ny kommunelov

Regjeringa la 16. mars 2018 fram forslag til ny lov om kommunar og fylkeskommunar, jf. Prop. 46 L (2017–2018). Stortinget vedtok på den bakgrun-

nen ny kommunelov 22. juni 2018. Lova er ikkje trådd i kraft. Svalbardlova kapittel 5 Longyearbyen lokalstyre byggjer på kommunelova. Justis- og beredskapsdepartementet sende derfor 5. juli 2018 på høyring forslag om endringar i Svalbardlova – tilpassing til ny kommunelov. Høyringsfristen var 16. september 2018. Saka er til behandling i Justis- og beredskapsdepartementet

Endringane i Svalbardlova skal etter planen tre i kraft samstundes med ny kommunelov. Forslaget er i stor grad ei vidareføring av reglar som gjeld i dag, der Svalbardlova tek opp i seg og viser til kapitla i kommunelova. Det gjeld til dømes kapitla om folkevalde organ og administrasjonen, val og valbarheit, saksbehandling, økonomiforvalting, internkontroll, kontrollutval, revisjon, statleg kontroll og tilsyn. Forskrifta om saksbehandling og rettar og plikter for dei folkevalde i Longyearbyen lokalstyre er foreslått stroken, i staden foreslår ein i større grad å vise direkte til kommunelova. Føremålsparagrafen og nokre andre basisreglar i Svalbardlova §§ 29-34, er foreslått ført vidare som i dag med enkelte justeringar.

2.2.3.4 Reiseliv

Resultat

Talet på gjestedøgn held fram med å auke. Veksten var monaleg i åra 2012–2016, men har flata noko ut det siste året, jf. tabell under. Frå 2016 til 2017 har det vore ein auke i talet på gjestedøgn på 4,1 pst. 30 oversjøiske cruiseskip hadde anløp i Longyearbyen i 2017. Skipa hadde i overkant av 44 000 cruisepassasjerar, ein auke på 2 700 passasjerar sidan 2016. Talet på kommersielle gjestedøgn i Longyearbyen i 2017 var 147 600. Utviklinga har gjort reiseliv til den største næringa på Svalbard.

Tabell 2.4 Gjestedøgn i Longyearbyen pr. år

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Gjestedøgn	86 000	84 000	107 000	119 000	131 000	142 000	147 600

Kjelde: *Visit Svalbard AS*, innhenta frå kommersielle, statistikkpliktige overnattingsbedrifter i Longyearbyen, inkl. camping.

Utfordringar

Reiseliv er ei av basisnæringane på Svalbard. Longyearbyen og områda rundt byr på store opplevingsverdiar knytt til den unike naturen og kulturminna som finst der. Utviklinga av reiselivet må vere berekraftig og skje innafor dei fem overordna måla for svalbardpolitikken. Auka turisme medfører samstundes nye utfordringar på Svalbard. Det er derfor viktig å følgje med på denne utviklinga.

Cruisetrafikken i farvatna rundt Svalbard har auka dei seinare åra. Nye område har blitt tilgjengelege i stadig større delar av året som følgje av mindre sjøis. Det er venta at talet på redningsaksjonar vil auke i takt med auke i turismen, fiskeria og generelt meir aktivitet i farvatna rundt Svalbard.

Tiltak

Regjeringa vil bidra til at reiselivsnæringa – og næringsutvikling – skal ha gode og føreseielege rammetilhøve for å sikre ei stabil norsk busetting på Svalbard. På den andre sida er det viktig å syte for at veksten i næringa skjer i tråd med de føresetnadene som er lagt til grunn i Meld. St. 32 (2015–2016) *Svalbard*.

Regjeringa er merksam på utviklinga når det gjeld belastning på miljøet på grunn av auka ferdsel, ikkje minst i form av forstyrring av plante- og dyreliv.

Arbeidstilsynet arbeider for eit seriøst, trygt og fleksibelt arbeidsliv, mellom anna ved å følgje opp at verksemndene tek vare på arbeidsgjevaransvaret sitt. Arbeidstilsynet følgjer opp private

vekstnæringer, slik at innsatsen for eit seriøst, trygt og fleksibelt arbeidsliv blir tilpassa ny næringsstruktur i Longyearbyen.

2.2.3.5 Hamn

Utfordringar

Skipstrafikken rundt Svalbard består hovudsakleg av cruise- og godstrafikk, forskingsrelatert skipsfart og noko trafikk knytt til fiskeriaktivitet. Trafikken har auka dei siste åra. Det er avgrensa kapasitet ved hamneanlegga i Longyearbyen. Relativt stor trafikk skal betenast over ein kort sesong. Hamneinfrastrukturen i Longyearbyen vil, i lys av ein større kommersiell og industriell aktivitet i Polhavet, få auka verdi som base for rednings- og forureiningsberedskap, og som base for tilbod av maritime tenester. Dei siste åra har behovet for større hamnekapasitet i Longyearbyen auka. Utviklinga dei seinare åra syner at skipstrafikken til dei arktiske områda aukar både i tal og omfang, særleg cruisetrafikken. I tillegg har staten sjølv behov for tilfredsstillande hamnefasilitetar til eiga verksemd og skip som staten disponerer.

Tiltak

Regjeringa legg gjennom Meld. St. 33 (2016–2017) *Nasjonal transportplan 2018–2029* opp til å setje av 300 mill. kroner til utbetring av hamneinfrastrukturen i Longyearbyen. Utbetringa er planlagd i første del av planperioden.

3 Forslag til svalbardbudsjett for 2019

Forslaget til budsjetttramme for svalbardbudsjettet for 2019 er på 533,7 mill. kroner samanlikna med 519,9 mill. kroner i vedteke budsjett for 2018. Dette er ein auke på 13,8 mill. kroner, dvs. ein auke på 2,7 pst.

Underskotet på svalbardbudsjettet for 2019 er stipulert til 360,5 mill. kroner og blir dekt inn gjennom eit tilskot på Justis- og beredskapsdepartementet sitt kap. 480 post 50 Tilskot. Tilskotet til svalbardbudsjettet i 2018 var 291,4 mill. kroner. For å oppnå balanse i svalbardbudsjettet er tilskotet på kap. 480 post 50 auka med 69,1 mill. kroner i 2019. Storleiken på tilskotet har variert frå år til år og er blitt auka ved ekstraordinære tilskotsbehov.

Bortsett frå statstilskotet er skattar og avgifter frå Svalbard den største inntektposten, jf. omtala på kap. 3030. Skatteinntektene for 2019 er budsjetterte til 169,6 mill. kroner. Anslaget for 2018 var på 224,9 mill. kroner. Reduksjon i anslag for skatteinntekter er på 55,3 mill. kroner, som er ein nedgang på 25 pst. frå 2018. Inntekta frå skattar og avgifter utgjer 31,8 pst. av dei samla inntektene på svalbardbudsjettet.

Ei oversikt over inntekter og utgifter og ei oversikt over utgiftene fordelte på postnivå, er gitt i pkt. 5 nedanfor. I del II er det ein nærmare omtale av dei enkelte budsjettkapitla.

4 Forslag til løyvingar til svalbardformål frå andre departement over statsbudsjettet (jf. vedlegg 1 og 2)

For 2019 er det foreslått løyvd netto 1 329,4 mill. kroner over statsbudsjettet til svalbardformål. Dette talet omfattar tilskotet til svalbardbudsjettet over Justis- og beredskapsdepartementets kap. 480 og utgiftene til Svalbard som blir dekte over budsjetta til dei andre departementa, jf. vedlegg 1. Inntektene frå Svalbard som går inn på budsjetta til dei andre departementa, er trekte frå, jf. vedlegg 2. Tilsvarande tal i 2018 var 843,5 mill. kroner.

4.1 Arbeids- og sosialdepartementet

4.1.1 Helse, miljø og tryggleik

Arbeids- og sosialdepartementet har på arbeidsmiljø- og tryggleksområdet mellom anna ansvaret for forvaltninga av arbeidsmiljølova med tilhøyrande helse-, miljø- og sikkerheitsforskrifter, og etatsstyringsansvaret for Arbeidstilsynet.

Arbeidstilsynet skal arbeide for eit seriøst, trygt og fleksibelt arbeidsliv, mellom anna ved å følgje opp at verksemndene tek vare på sitt arbeidsgjevaransvar og arbeider systematisk for å syte for forsvarlege arbeidsmiljøforhold. Arbeidstilsynet følgjer opp verksemder i Longyearbyen, Barentsburg og Ny Ålesund, der sysselsetjing av norske og utanlandske arbeidstakarar er underlagt lover og forskrifter som gjeld på Svalbard. Aktivitetane til etaten blir gjort gjeldande på same måte som for verksemder på fastlandet, men blir tilpassa verksemndene på Svalbard. Arbeidstilsynet har i 2017 i hovudsak retta sin aktivitet mot gruvedrift. Tilsyn vil bli ført vidare i 2019.

Arbeidstilsynet har òg følgt opp offentlege verksemder og private vekstnæringer, slik at innsatsen for eit seriøst, trygt og fleksibelt arbeidsliv blir tilpassa ny næringsstruktur.

4.2 Barne- og likestillingsdepartementet

4.2.1 Barnevernet

Forskrift av 1. september 1995 nr. 772 om lov om barneverntenesta på Svalbard regulerer fordelinga av ansvar og dekning av utgifter til barnevernstiltak for barn og unge som oppheld seg på Svalbard. Barneverntenesta sine oppgåver etter barnevernlova blir utførte av Sysselmannen med mindre oppgåvene er delegerte til representativt folkevald organ, jf. § 3 i forskrifta. Barneverntenesta sine oppgåver etter barnevernlova for Longyearbyen planområde blir utførte av Longyearbyen lokalstyre for Longyearbyen planområde, jf. delegasjonsvedtak frå departementet av 21. desember 2001. Statleg regional barnevernstyresmakt ved region nord har ansvaret for å yte tenester til barn i samsvar med lova § 8-2.

Fylkesmannen i Troms skal føre tilsyn med barneverntenesta på Svalbard og elles utføre dei oppgåvene som følgjer av barnevernlova § 2-3 tredje ledd. Staten gir refusjon for dekning av utgifter til barnevernstiltak som vert sette i verk på fastlandet, då barn på Svalbard ikkje kan plaseraast utanfor heimen på Svalbard. Barn som mottek institusjons- eller fosterheimstiltak blir plasserte på fastlandet. Lokalstyret må betale Bufetat for opphaldsutgiftene refunderte av Fylkesmannen i Troms.

Utgiftene til refusjon for barnevernutgifter for Svalbard er i 2019 rekna til 1,6 mill. kroner på kap. 854 *Tiltak i barne- og ungdomsvernet*, post 21 *Spesielle driftsutgifter*.

4.2.2 Barnetrygd

Barnetrygd blir utbetalt til personar som oppheld seg på Svalbard og som er medlem av folketrygda, jf. barnetrygdlova og folketrygdlova §§ 2-3. Det vart i 2017 utbetalt barnetrygd til om lag 400 barn busette på Svalbard.

I 2019 er det venta at utgifter til barnetrygd for barn busette på Svalbard vil utgjere om lag

5,2 mill. kroner på kap. 845 *Barnetrygd*, post 70 Tilskot.

4.2.3 Kontantstønad

Kontantstøttelova gjeld for personar busette på Svalbard og som er medlem i folketrygda. Det er i 2019 venta 0,6 mill. kroner i utgifter til kontantstønad på kap. 844 Kontantstøtte, post 70 Tilskot, for barn busette på Svalbard.

4.3 Finansdepartementet

4.3.1 Skatt

Det er ei eiga skattelov for Svalbard, jf. lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard (svalbardskattelova). Svalbardskattelova gjer Svalbard skatteteknisk til eit eige skatteområde. På Svalbard gjeld to former for skattlegging; lønstrekk og ordinær skattlegging. Etter ordninga med lønstrekk, skal arbeidsgjevaren halde tilbake ein prosentvis del av brutto løn og pensjon som endeleg skatteoppgjer. Anna inntekt enn løn og pensjon vert skattlagt på ordinært vis, etter mange av dei same reglane som gjeld på fastlandet, men med lågare satsar. På Svalbard blir løn og pensjon skattlagt etter ein sats på 8 pst. opp til 12G, og med 22 pst. for inntekt over 12G. I tillegg kjem trygdeavgift for tilsette som er medlem av den norske folketrygda. Anna inntekt som til dømes kapital- og næringsinntekt, vert som utgangspunkt skattlagt med 16 pst. Det er viktig at skattemerket på Svalbard er tilpassa forholda på øygruppa og byggjer på løysingar som sikrar konkurransedyktige rammevilkår.

Selskap med monaleg overskot som ikkje er avkastning av aktivitet eller investering på Svalbard, blir skattlagde etter same skattesats som gjeld på det norske fastlandet (23 pst.) for slike overskot. Føremålet er mellom anna å hindre at det gunstige skattenivået på Svalbard vert utnytta for å spare skatt på avkastning av investeringar som er gjorde utanfor Svalbard, og som ikkje gir aktivitet og sysselsetjing i øygruppa.

4.3.2 Svalbard skattekontor

Løyvingane til skattekontoret går over svalbardbudsjettet, sjå omtale under kap. 0022 Skattekontoret, Svalbard.

Svalbard skattekontor har mellom anna følgjande oppgåver:

- Fastsetje skatt etter svalbardskattelova.

- Administrere register over befolkninga på Svalbard, jf. forskrift av 4. februar 1994 nr. 111.
- Refusjon til fastbuande av innbetalt avgift til Svalbards miljøvernfon, sjå omtale i pkt. 4.1.
- Rekne ut kolavgift etter lov 17. juli 1925 nr. 2 om avgift av kol, jordoljer og andre mineral og bergearter som blir ført ut frå Svalbard.

Det er foreslått å auke løyvinga med 835 000 kroner til ei ny stilling på Skattekontoret på Svalbard. Styrkinga vil gjere Skattekontoret i betre stand til å oppdatere befolkningsregisteret, m.a. sett i lys av at befolkninga i Longyearbyen har auka det siste året.

4.3.3 Statistisk sentralbyrå

God statistikk er viktig for å kunne gi regjeringa tilstrekkeleg oversikt over den raske utviklinga på Svalbard. Som eit ledd i dette blei statistikklova for Svalbard innført i 2007. Statistisk sentralbyrå (SSB) har i perioden etter dette etablert offisiell statistikk for fleire område som dekkjer Svalbard særskilt, og ein har etablert tidsseriar som jamleg vert oppdaterte for befolknings- og næringsutvikling. I tillegg er Svalbard dekt som eigen region i ei rekke regionalfordelte statistikkar. Statistikkanne som dekkjer Svalbard, er samla under eit eige emne på ssb.no (www.ssb.no/svalbard), og brukarane får tilgang til eit breitt spekter av statistikk om svalbardsamfunnet frå denne sida. SSB leiar statistikkarbeidet gjennom rådgivande utval for svalbardstatistikk.

4.4 Helse- og omsorgsdepartementet

4.4.1 Sjukehus

Helse Nord RHF og Universitetssjukehuset i Nord-Noreg HF har ansvar for helsetenestene og helseberedskapen på Svalbard. Helse Nord får løyving over Statsbudsjettet kap. 732, post 75. Dette inneber at Universitetssjukehuset Nord-Noreg HF ved Longyearbyen sjukehus skal syte for naudsynte helsetenester i Longyearbyen og Ny Ålesund. Det vert òg ytt akuttmedisinske tenester til andre som er på øygruppa og havområda omkring. Det same gjeld vern mot smittsame sjukdommar. I Barentsburg er det eiga helseteneste. Longyearbyen sjukehus kan hjelpe til ved behov.

Longyearbyen sjukehus har akuttberedskap 24 timer i døgnet for akutte skadar og sjukdomar som krev observasjon, diagnostikk og behandling. I tillegg blir det utført poliklinisk utgreiing og

behandling og enkelte små og mellomstore kiruriske inngrep. Sjukehuset har sju senger for innlegging og observasjon. Innleggingar blir vanlegvis avgrensa frå nokre timer eller dagar til ei veke slik at situasjonen anten blir avklart for utskriving eller at pasienten må overførast til sjukehus eller anna medisinsk tilbod på fastlandet.

Longyearbyen sjukehus yter òg nokre tenester som på fastlandet er tillagt primærhelsetenesta, mellom anna allmennlegeteneste, jordmor- og helsesøsterteneste og fysioterapiteneste og smittevern. Sjukehuset har òg tannlegeteneste. Sjukehuset kan gjennom avtale med verksemder tilby bedriftshelseteneste. I 2018 vil det bli oppretta ei stilling for psykolog ved Longyearbyen sjukehus.

Svalbard er ikkje eit livsløpssamfunn. Det inneber mellom anna at Longyearbyen sjukehus ikkje har pleie- og omsorgsfunksjonar eller andre tenester innan den kommunale omsorgstenesta. Dei som har behov for slike tenester vil få desse i heimkommunen sin på fastlandet.

Det akuttmedisinske tilbodet på Svalbard består av medisinsk naudmeldeteneste, omgåande-hjelpe, ambulanseteneste, og bemanning med helsepersonell på Sysselmannens redningshelikopter og flyambulanse til fastlandet ved behov. Longyearbyen sjukehus har samarbeid med Universitetssjukehuset Nord-Noreg HF om mellom anna videobasert akuttmedisinsk konferanse (VAKE) som gjer det mogleg med medisinsk konsultasjon og bistand.

Styrkt helseberedskap

Universitetssjukehuset Nord-Noreg og Helse Nord RHF har gjort vurderingar for å styrke beredskapen på Svalbard i etterkant av skredulykka i 2015 og snøskuterulykka i 2017.

Frå februar 2018 er det etablert vaktordning for anestesilege knytt til Sysselmannens helikopter, kombinert med at det blei plassert meir medisinteknisk utstyr i Longyearbyen. Kostnadene ved å etablere vaktordninga med anestesilege er utrekna til 16 mill. kroner årleg.

4.4.2 Sal av alkohol

I behandlinga av Meld. St. 32 (2015–2016) *Svalbard* bad utanriks- og forsvarskomiteen om ein gjennomgang av regelverket for sal av øl på Svalbard, med utgangspunkt i avgrensingane for sal og skjenking av alkohol som inneheld over 7 volumprosent alkohol, jf. Innst. 88 S (2016–2017).

Helse- og omsorgsdepartementet har på den bakgrunnen oppheva volumprosentforbodet for øl frå 1. januar 2018, gjennom endring av forskrift om alkoholordninga for Svalbard. Det er no lovleg å selje og skjenke sterke øl på Svalbard. Helse- og omsorgsdepartementet fjerna vidare frå 1. mars 2018 den særlege kvoten for kjøp av sterke øl. Sterke øl blir no behandla på same måten som svake øl og er omfatta av den alminnelege ølkvoten.

4.4.3 Norsk Helsenett – nye stillingar

Norsk Helsenett SF vil etablere ei avdeling med fem stillingar i Longyearbyen, jf. omtale under pkt. 2.2.3 og omtale i Prop. 1 S (2017–2018) Svalbardbudsjettet. Avdelinga vil bli etablert når det er ledige bustader til dei nytilsette.

4.5 Klima- og miljødepartementet

Regjeringa har som eitt av dei overordna måla for svalbardpolitikken å ta vare på den særeigne villmarksnaturen på Svalbard. Dei spesifikke miljømåla for Svalbard går fram av Innst. 88 S (2016–2017) og Meld. St. 32 (2015–2016) *Svalbard*. Der er det slått fast at innanfor dei rammene traktats- og suverenitetsmessige omsyn set, skal miljøomsyn vege tyngst ved konflikt mellom miljøvern og andre interesser. Klima- og miljødepartementet har i Prop. 1 S (2018–2019) følgjande mål for miljøpolitikken på Svalbard:

- Omfanget av villmarksprega område skal halda ved lag, og naturmangfoldet skal bevarast tilnærma upåverka av lokal aktivitet.
- Dei 100 viktigaste kulturminna og kulturmiljøa på Svalbard skal sikrast gjennom ei føreseileg og langsiktig forvaltning.

Svalbardmiljølova med forskrifter er det viktigaste verkemiddelet for å nå miljømåla på Svalbard. Føremålet med lova er å halde ved lag eit tilnærma urørt miljø på Svalbard. Miljøregelverket og miljømåla set rammer for all verksemd. Innanfor desse rammene er det rom for verksemd knytt til m.a. reiseliv, forsking og høgare utdanning.

4.5.1 Miljøforvaltninga på Svalbard

Klima- og miljødepartementet, Miljødirektoratet, Riksantikvaren og Sysselmannen på Svalbard er miljøvernmyndighetene på Svalbard. Sysselmannen på Svalbard er lokal miljøvernstyresmakt. Klima- og miljødepartementet har det faglege styrringsansvaret for Sysselmannens miljøvernopp-

gåver. Norsk Polarinstitutt er fagleg rådgivar for forvaltninga i polare spørsmål. Longyearbyen lokalstyre har fått delegert kompetanse etter svalbardmiljølova på nokre avgrensa område for Longyearbyen arealplanområde.

Utfordringar og resultat

Raske klimaendringar er ei monaleg og aukande utfordring for miljøvernnet og lokalsamfunna på Svalbard. I Arktis stig temperaturen rundt dobbelt så raskt som det globale gjennomsnittet. Arktiske arter og økosystem er spesielt sårbar for klimaendringar. Klimaendringane dei siste åra har ført til mindre fjordis særleg på vestkysten av Svalbard, noko som reduserer leveområda til isavhengige arter som ringsel og isbjørn. Fjordområde med beskyttande brefrontar som framleis har stabil fjordis vinterstid, slik som Van Mijenfjorden, blir difor stadig viktigare for desse artene samstundes som slike område blir meir attraktive for m.a. reiselivet.

Klimaendringane og auka ferdsl gjer at kulturminna blir meir utsette enn tidlegare. Eit konkret problem er at klimaendringane fører til erosjon på strandene, slik at det er ein reell fare for at kulturminne kan rase i havet. Mindre permafrost inneber at mange bygg får skadar på grunn av at grunnen tiner. Endringar i permafosten endrar også stabiliteten i gamle deponi og påverkar korleis forureining spreier seg i grunnen. Klimaendringane fører til auka fare for flaum og skred. Dette har ein sett fleire døme på dei seinare åra. Dette fører med seg utfordringar for arealplanlegginga i lokalsamfunna. Det er behov for bustader i skredsikre område. Samstundes må ein utnytte eksisterande bustadmasse så langt det let seg gjere og sikre areal som i dag har verdi som grøntområde og kulturminneområde.

Reiselivet på Svalbard aukar raskt og er i mange samanhengar ei utfordring for miljøet. Det gjeld særleg ferdsl i område som er viktige for dyrelivet i sårbar periodar av året, då auka ferdsl fører til forstyrring av plante- og dyreliv. Mange turistar ønsker å sjå isbjørn, men det er forbode å oppsøke isbjørn slik at han kan bli forstyrra. Sysselmannen brukte i 2017 mykje ressurssar på informasjon, rettleiing og oppsyn for å unngå forstyrring av isbjørn.

Framande arter er ein miljøtrussel globalt. I Arktis er miljøet sårbart, og klimaendringane har gjort det lettare for framande arter å finne fotfeste der. Fleire nye arter kjem på naturleg vis med havstraumane og kan etablere seg som følgje av varmare hav og generelt varmare klima. Andre arter

blir introduserte gjennom menneskeleg aktivitet, og forsking viser at dei fleste som kjem til Svalbard tek med seg frø og mosefragment på skoa – uansett om dei kjem med fly eller båt. I tillegg blir ein del organismar innført med frakt av varer. I havområda rundt Svalbard er snøkrabben ein ny art som er i ferd med å spreie seg frå russisk del av Barentshavet. Korleis denne arten har kome til Barentshavet veit ein ikkje sikkert.

Regjeringa foreslo hausten 2017 avvikling av koldrifta i Svea/Lunckefjell og iverksetjing av ei omfattande opprydding. Sjå nærmare omtale under pkt. 4.10 Nærings- og fiskeridepartementet. Oppfølging av oppryddingsarbeidet blir ei omfattande og viktig oppgåve for miljøforvaltninga på Svalbard i åra framover. Det blir foreslått å tilføre to nye stillingar til Sysselmannen for å følgje opp arbeidet med oppryddinga og andre miljøsaker på Svalbard framover.

Sysselmannen har i 2017 saman med Miljødirektoratet gått gjennom forureiningsregelverket på Svalbard. Arbeid med forureining og aktivitet i planområda har òg stått sentralt. Miljøstyremaktene har m.a. følgt opp pålegg som blei gitt til fleire aktørar i 2016 om å gjennomføre tiltak i område med forureina grunn.

Marin forsøpling og mikroplast i havet og på strandene rundt Svalbard er identifisert som eit aukande problem. Søppelen finst i strandsona, på sjøbotnen og flytande i og under havoverflata – ofte som fragment og mikropartiklar. Det kan føre til alvorlege skadar på dyr. I regi av Sysselmannen blei det i 2017 rydda 60 kubikkmeter søppel. Dette var noko mindre enn i føregåande år grunna vanskelege istilhøve.

Sysselmannen har over fleire år utarbeidd forvaltningsplanar for verneområda på Svalbard, som dekkjer omlag 65 pst. av landarealet. Forvaltningsplanane er eit verktøy for å balansere bruks- og verneinteressene innanfor ramma av verneformålet. Dei siste åra har arbeidet med slik plan for Nordvest-Spitsbergen, Forlandet og Sør-Spitsbergen nasjonalparker, og fuglereservata stått sentralt. Ein tek sikte på å ferdigstille denne forvaltningsplanen i 2018.

Tiltak

Det er foreslått å løyve 2,1 mill. kroner til to ekstra stillingar hos Sysselmannen mellom anna for å kunne følgje opp arbeidet med miljøtiltak knytt til oppryddinga i Svea/Lunckefjell, på Svalbardbudsjettet kap. 0005. Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS har ansvar for å utarbeide ein plan for opprydding i Svea/Lunckefjell. Sysselmannen

som miljøvernmyndigkeit må saksbehandle planane etter svalbardmiljølova. Tiltaket er nødvendig for å unngå forseinkingar i saksbehandlinga som gjer at oppryddinga blir dyrare enn naudsynt.

Sysselmannen gav i 2018 løyve til etablering av næringshytter til bruk i reiselivssamanheng.

Sysselmannen har gjennomført fleire tiltak med bakgrunn i ein handlingsplan mot framande arter på Svalbard. I 2018 tildelte Miljødirektoratet kr 500 000 til Sysselmannen sitt arbeid med å følgje opp handlingsplanen.

Klima- og miljødepartementet har revidert rettleiarene for arealplanlegging og konsekvensutreilingar på Svalbard. Ny rettleiar blei publisert 14. mai 2018.

Hovudprioriteringane for miljøvernarbeidet på Svalbard i 2019 er arbeidet med forvaltningsplanar for verneområda, inkludert arbeid med besøksforvaltning både i og utanfor verneområda og å følgje opp det omfattande og komplekse arbeidet med opprydding etter kolddrifta i Luncke-fjell og Svea. Vidare skal miljøforvaltinga arbeide for å sikre at den samla belastninga av menneskelag aktivitet på sårbare natur- og kulturminneverdiar ikkje aukar, særleg når det gjeld isavhengige arter og andre natur- og kulturminneverdiar som er meir sårbare som følgje av klimaendringar.

Miljøvernarbeidet på Svalbard skal i 2019 ha fokus på å beskytte villmarksområda på Svalbard i ein situasjon med omstilling av samfunnet i Longyearbyen og raske endringar i klimaet. Forvaltninga vil sjå til at ferdsel og anna lokal verksemd skjer innanfor rammer som sikrar at den samla miljøbelastninga ikkje blir for stor. Samstundes vil forvaltninga av Svalbards natur- og kulturminne ta omsyn til at samfunna og miljøet på Svalbard er i endring slik at nødvendig omstilling kan skje i samsvar med dei måla som er sette i Meld. St. 32 (2015–2016) *Svalbard*.

Arbeidet med forvaltningsplanar for verneområda på Svalbard, inkludert arbeid med besøksforvaltning både i og utanfor verneområda, vil halde fram for å medverke til lokal verdiskaping og gode opplevelingar for dei tilreisande. Samstundes som dei tek vare på verneverdiane og aukar forståinga for Svalbard sine unike miljøkvalitetar.

Den minkande fjordisen på Svalbard, som skuldast klimaendringar, gjer at dei fjordane som framleis har stabil is vinterstid, som Van Mijen-fjorden, blir særstakt viktige for isavhengige arter som isbjørn og ringsel. Miljøforvaltninga følgjer med på situasjonen og vil vurdere eventuelle tiltak.

Naturverdiar og kulturminne som ligg nær lokalsamfunna er viktige for reiselivet og lokalbe-

folkninga og må sikrast. Miljøstyresmaktene er i nær dialog med lokale aktørar om dette. Prioritere kulturminne skal sikrast med utgangspunkt i Kulturminneplan for Svalbard 2013–2023.

Miljøforvaltinga vil halde fram arbeidet med å ta vare på det biologiske mangfaldet, m.a. gjennom oppfølging av strategiar som er utarbeidd.

Det vil også framover vere viktig å følge opp arbeid knytt til forureining, avløp og avfall både på regelverksida og ved konkret tiltak i felt.

Klimaendringane fører til auka fare for flaum og skred. Dette vil påverke kor folk kan bu og fører med seg utfordringar for arealplanlegginga i lokalsamfunna. Ei viktig oppgåve framover blir difor å sjå til at areal- og samfunnsplanlegging i planområda tek omsyn til klimaendringane og til natur- og kulturminne innanfor planområda.

Den strenge praksisen når det gjeld løyve og vilkår for verksemd som medfører inngrep utanfor dei eksisterande busetjings- og gruveområda vil bli ført vidare.

4.5.2 Svalbards miljøvernfon

Svalbards miljøvernfon gir tilskot til tiltak for å beskytte naturmiljø og kulturminne på Svalbard, dvs. at heile øygruppa inkl. alle lokalsamfunna i utgangspunktet skal få nytte av midlane. Fondet får i hovudsak inntekter fra ei miljøavgift på 150 kroner for reisande til Svalbard, jf. forskrift om miljøavgift for tilreisande til Svalbard. Sysselmannen er sekretariat for fondet. Vedtak om tildelingar blir fatta av eit styre oppnemnt av Klima- og miljødepartementet. Midlane blir nytta til skjøtsel, vedlikehald og gransking av kulturminne, informasjons- og opplæringstiltak og prosjekt med formål å undersøke eller gjenreise miljøtilstanden. Fondet skal ikkje brukast til å dekkje forvaltninga sine ordinære administrative utgifter, oppgåver eller drift. Fondet hadde i 2017 vore i drift i ti år. Dette blei markert med ei rekke arrangement i Longyearbyen i juni. I tiårsperioden har fondet gitt støtte til 570 prosjekt med ein samla sum på 127 mill. kroner.

I 2017 vart det tildelt 21,8 mill. kroner over fondet. Oversikt over tildelingar er å finne på nett-sidene til Sysselmannen.

4.5.3 Norsk Polarinstitutt

Norsk Polarinstitutt er underlagt Klima- og miljødepartementet. Norsk Polarinstitutt er fagleg rådgivar for den sentrale forvaltninga, miljødirektora og Sysselmannen i polarspørsmål. Instituttet har ei omfattande verksemd på Svalbard, med

mellan anna forsking, miljøovervaking, topografisk og geologisk kartlegging, forskingsservice, drift av forskingsstasjonar, oppdrag knytte til ettersyn av fyr, miljøretta kunnskapsformidling og informasjon. Instituttet skal skaffe og leggje til rette miljøfagleg kunnskap som grunnlag for vidare utvikling av verkemiddel og tiltak i miljøvernforvaltinga på Svalbard. Norsk Polarinstitutt produserer fortløpende nye og oppdaterte digitale kart som mellom anna gjer redningsaksjonar sikrare og meir effektive. I tillegg moglegger karta betre overvaking av brear, noko som er eit viktig bidrag til norsk klimaforsking.

Norsk Polarinstitutt varetok den norske vertskapsrolla i Ny-Ålesund og har ansvar for å implementere og følgje opp forskingsstrategien for Ny-Ålesund. Vidare skal Norsk Polarinstitutt vere kontaktpunkt i Ny Ålesund for forskinga og aktivitet knytt til forskinga, jf. Overordna strategi for forsking og høgare utdanning på Svalbard. Sjå òg omtale i Prop. 1 S (2018–2019) for Klima og miljødepartementet for ytterlegare informasjon om Norsk Polarinstitutt.

Regjeringa foreslår å løyve 10 mill. kroner til å styrke Norsk Polarinstitutt sitt samarbeid, forsking- og miljøovervåking i Ny-Ålesund.

Noreg sitt nye isgåande forskingsfartøy «Kronprins Haakon» blei overteke frå verftet og sett i operativ drift i 2018. Eigarskapen til båten skal overførast til Norsk Polarinstitutt og Havforskningsinstituttet skal ha ansvar for den daglege drifta. Fartøyet vil ha heimehamn i Tromsø. Fartøyet har isbrytarklasse og skal dekkje både eksisterande og nye behov for nærvær, overvaking og datainnsamling i islagte og opne farvatn til alle årstider. Fartøyet kosta 1,5 mrd. kroner og blei finansiert på kap. 926 Havforskningsinstituttet, fartøy, post 45.

For 2019 er om lag 123,5 mill. kroner av løyvinga til Norsk Polarinstitutt på Klima- og miljødepartementets kap. 1471 Norsk Polarinstitutt, relatert til Svalbard, jf. vedlegg I. I tillegg kjem tilskotet frå svalbardbudsjettet, jf. omtale av kap. 0017.

4.5.4 Kings Bay AS og Ny-Ålesund

Meld. St. 32 (2015–2016) *Svalbard* slår fast at Ny-Ålesund skal vere ein plattform for internasjonalt forskingssamarbeid i verdsklassen, der Noreg har ei tydeleg vertskapsrolle. Regjeringa la 9. mai 2018 fram ein overordna strategi for forsking og høgare utdanning på Svalbard, jf. omtale i pkt. 2.2.2. og pkt. 4.8.4. Ein forskingsstrategi for Ny-Ålesund er under utarbeiding. Forskningsstrate-

gien for Ny-Ålesund skal gi grunnlag for betre koordinering og klare prioriteringar for forskingsverksamda i Ny-Ålesund for å få auka kvalitet, meir samarbeid og deling av ressursane på tvers av institusjonar og nasjonalitetar.

Kings Bay AS eig grunnen og dei fleste bygningane i Ny-Ålesund og har ansvar for drift og utvikling av infrastruktur på staden. Selskapet er 100 pst. eigd av staten. Klima- og miljødepartementet utøver statens eigarinteresser. Målet med den statlege eigarskapen er å syte for at Ny-Ålesund blir utvikla vidare som ei norsk plattform for internasjonalt arktisk naturvitkapeleg forskings-samarbeid i verdsklassen, der Noreg har ei tydeleg vertskapsrolle med fagleg tyngde og leiarskap på relevante område. Selskapet sitt driftskonsept er å leige ut fasilitetar til forskarar og tilby kost og losji i tillegg til ei rekke andre tenester under opphal-det. Rundt 20 institusjonar har kvart år forskings-prosjekt i Ny-Ålesund.

Administrasjons- og servicebygget i Ny-Ålesund er den viktigaste felles møteplassen for forskarane i Ny-Ålesund og dei tilsette i Kings Bay AS. Eit fungerande servicebygg må til for å oppfylle målet som er nemnt over. Klimaendringane og opptining av permafosten påfører bygget store skadar. Istandsetjing av servicebygget er estimert til 44 mill. kroner. Regjeringa foreslo i samband med revidert nasjonalbudsjett i 2017 å løyva 12 mill. kroner til istandsetjing av servicebygget på kap. 1473, post 70. Regjeringa foreslo vidare i samband med revidert nasjonalbudsjett i 2018 å løyve 25 mill. kroner til Kings Bay AS for reparasjon av dette bygget. Stortinget slutta seg til forslaga. Regjeringa foreslår å løyve 8 mill. kroner til tiltaket i 2019.

4.5.5 Meteorologiske tenester

Klima- og miljødepartementet finansierer drifta av dei meteorologiske stasjonane på Bjørnøya og Hopen over budsjettet til Meteorologisk institutt (kap. 1412, post 50). Utgifter til Meteorologisk institutt sin del av husleige for statens bygningar på Bjørnøya og Hopen blir finansiert på kap. 19 på svalbardbudsjettet.

4.6 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

4.6.1 Bygg og eigedomar

Hovuddelen av dei statlege eigedomane som Statsbygg forvaltar i Longyearbyen inngår i den statlege husleigordninga på kap. 2445 Statsbygg.

Desse eideomane er sysselmannsgarden, post- og bankbygget, nokre lagerbygg, bustader, Kjell Henriksen-observatoriet, Svalbard globale frøkvelv, Svalbard forskingspark, Sysselmannen sitt administrasjonsbygg og Svalbard kyrkje. Dei meteorologiske stasjonane på Hopen og Bjørnøya, og Norsk Polarinstitutt sitt forskingsbygg (Sverdrupstasjonen) i Ny-Ålesund inngår også i huseigeordninga.

Statsbygg Svalbard har kontor i Longyearbyen. Løyvinga til drift av Statsbygg Svalbard skjer over svalbardbudsjettet, kap. 0020. Kontoret har fem tilsette.

Statsbygg fekk våren 2018 i oppdrag å bygge 60 bustader i Gruvedalen på Svalbard og ny infrastruktur for utbygginga, jf. Prop. 85 S (2017–2018) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2018* og Innst. 400 S (2017–2018). Statsbygg vil ferdigstille bustadene i 2018 og 2019. Sjå omtale under pkt. 2.2.3.

Statsbygg starta opp arbeidet med ny inngangstunnel for Svalbard globale frøkvelv i 2018. Arbeidet vil bli ferdigstilt i 2019, jf. Prop. 44 S (2017–2018) og Innst. 220 S (2017–2018). Sjå omtale under pkt. 4.9.1.

Statens kartverk opna 6. juni 2018 eit nytt geodetisk jordobservatorium i Ny-Ålesund på Svalbard. Observatoriet rommar geodetiske instrument som skal gjere nøyaktige tidsmålingar, målingar mot kvasarar og måle endringar i lokalt tyngdefelt og nøyaktig avstand til satellittar i polare baner. Dette gir betre kunnskap om mellom anna endringar på kloden, landheving og havnivå. Nytt laserinstrument for måling mot satellittar er under utvikling i samarbeid med NASA. Dette skal stå ferdig i 2022.

4.6.2 Sjømåling

Statens kartverk har også ansvaret for sjømåling rundt Svalbard. I 2017 vart det sjømålt farlei gjennom Storfjorden og sideleier inn mot land. I 2018 vert det publisert nye sjøkart over området. Det vert også gjennomført sjømålingar i utvalde områder rundt Svalbard i tilknyting til Mareanoprogrammet.

4.7 Kulturdepartementet

4.7.1 Svalbard Museum

Svalbard Museum er eit natur- og kulturhistorisk museum lokalisert i Svalbard forskingspark i Longyearbyen. Svalbard Museum er innlemma i det nasjonale museumsnettverket. I tillegg til løyvinga over svalbardbudsjettets kap. 0004 Svalbard

Museum vert det tildelt midlar til Svalbard Museum på Kulturdepartementets kap. 328 post 70 Det nasjonale museumsnettverket. Svalbard Museum får i statsbudsjettet for 2019 ei løyving på 1,895 mill. kroner over Det nasjonale museumsnettverket, jf. Vedlegg 1.

I 2017 hadde Svalbard Museum om lag 47 000 besök, ein auke på 5 pst. frå 2016.

4.7.2 Nordnorsk Kunstmuseum

Nordnorsk Kunstmuseum opna Kunsthall Svalbard i Longyearbyen i 2015, som eit utstillingslokale og prosjektorom for internasjonal samtidskunst. Kunsthallen er lokalisert saman med Svalbard Museum.

4.7.3 Stiftinga Artica Svalbard

Kulturdepartementet skipa hausten 2016, i lag med Fritt Ord og kulturnæringsstiftinga SpareBank 1 Nord-Noreg, stiftinga Artica Svalbard. Føremålet med stiftinga er mellom anna å utvikle det norske kunst- og kulturfeltet, styrke den kulturelle og kreative næringa på Svalbard og setje sokjelys på kor viktige nordområda er. Våren 2017 vart det opna ein kunstnarverkstad og kunstnarbustader i Longyearbyen. I kjerneverksemda inngår residensprogram for kunstnarar innanfor alle sjangrar; desse skal skape og formidle kunst og medverke til ordskifte om nordområda om tema som kultur, geopolitikk, klima, migrasjon og minoritetar. Artica Svalbard inngår i ein aktiv nordområdepolitikk, er eit ledd i satsinga frå regjeringa på kulturturisme og ei oppfølging av Meld. St. 32 (2015–2016) *Svalbard*. Det vert lagt vekt på å knyte verksemda til lokalsamfunnet på Svalbard og å samarbeide om utviklinga vidare. Det er gjort framlegg om 2,6 mill. kroner i driftstilskot til stiftinga over Kulturdepartementets budsjett.

4.7.4 Anna tilskot

Kulturdepartementet foreslår å sette av 170 000 kroner til kulturtiltak på Svalbard på kap. 325 Allmenne kulturformål, post 78 Ymse faste tiltak. Tilskotet blir kanalisiert gjennom Longyearbyen lokalstyre.

Svalbardposten får mediestøtte frå Medietilsynet på kap. 335, post 71 etter reglane i forskrift om produksjonstilskot til nyhende- og aktualitetsmedium. Tilskotet blir rekna ut etter opplagstala til avisene og blir fastsett i oktober same året. Svalbardposten fekk 480 997 kroner i produksjonstilskot i 2017.

4.8 Kunnskapsdepartementet

4.8.1 Universitetssenteret på Svalbard

Universitetssenteret på Svalbard AS (UNIS) er eit statleg eigd aksjeselskap. Senteret er ein viktig del av nordområdesatsinga, som gjeld Svalbard

generelt og særleg Longyearbyen. Det medverkar òg til å skape eit stabilt, heilårleg samfunn i Longyearbyen, med fastbuande studentar og forskarar.

Regjeringa foreslår å løyve 136,2 mill. kroner til UNIS i 2019 på budsjettet til Kunnskapsdepartementet på kap. 280, post 71.

Tabell 4.1 UNIS, utvikling av budsjettildeling, talet på tilsette og studentar

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Tildeling (mill. kroner)	97,2	105,2	112,2	117,9	125,4	124,4	128,9
Tilsette (i parentes, tilsette i mindre stillingsbrøkar)	69 (28)	84 (28)	99 (34)	106 (38)	110 (43)	113 (50)	106 (43)
Studentar (årsverk)	150	160	175	190	203	214	222,5

UNIS tilbyr høgare utdanning og driv forsking med utgangspunkt i at Svalbard ligg i eit høg-arktisk område. UNIS skal vere eit supplement til lærerestadane på fastlandet. UNIS har utvikla kvalitetssikringssystem som skal sikre at utdanningsaktiviteten lever opp til krav sett av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga (NOKUT). UNIS tilbyr forskings- og feltbasert undervisning og eit læringsmiljø prega av stor samhandling mellom studentar og tilsette.

UNIS har som mål å vere ein trygg og kjent samarbeidspartner for både den einskilde studenten og dei norske universiteta og høgskulane. Studia ved UNIS skal ha ein internasjonal profil. Det er eit mål at studentmassen fordeler seg om lag likt på norske og utanlandske studentar. UNIS skal utøve forsking og undervisning med minst mogeleg negativ påverknad på miljøet. Senteret spelar òg ei sentral rolle i å føre vidare den norske polarforskingstradisjonen, i utviklinga av Svalbard som forskingsplattform og i å representerere og sikre norske interesser i Arktis.

4.8.2 Noregs forskingsråd

Polarforskinga spenner vidt og omfattar ulike fagdisiplinar. I underkant av 20 pst. av norsk polarforskning (ca. 290 mill. kroner i 2017) vert finansiert gjennom ulike generelle verkemiddel og handlingsretta program i Forskningsrådet. Av dette er i underkant av 40 prosent svalbardrelevant forsking. Polarforskingssprogrammet (POLAR-PROG) får målretta midlar til polarforskning frå Kunnskapsdepartementet (om lag 60 mill. kroner

i 2017, kap. 285, post 53) og Klima- og miljødepartementet (3,2 mill. kroner, kap. 1410, post 51). I underkant av halvdelen av prosjekta i POLAR-PROG er svalbardrelevante. Regjeringa foreslår ei løying på 56 mill. kroner i 2019.

Noregs forskningsråd har eit særskilt ansvar for å koordinere og informere om forskningsverksemd på øygruppa. Svalbard Science Forum (SSF) er eit samarbeidsorgan organisert av Forskningsrådet, der dei viktigaste forskingsmiljøa på Svalbard er medlemmer. SSF er ein viktig reiskap for fagleg og praktisk koordinering, informasjon og rådgiving for den internasjonale forskingsverksemda på Svalbard og gir støtte til internasjonalt samarbeid på Svalbard.

Databasen *Research in Svalbard* (RiS) (<http://www.researchinsvalbard.no>), inneheld oversikt over norsk og utanlandsk forskingsaktivitet på Svalbard og havområda rundt.

4.8.3 Ny forskingsstrategi

Regjeringa la 9. mai 2018 fram ein overordna strategi for forsking og høgare utdanning på Svalbard. Strategien er ei langtidsplattform som fastset rammer og prinsipp for forsking og høgare utdanning på Svalbard. Strategien skal formidle kva for forventningar norske styresmakter har til forskingsaktørar på Svalbard, bidra til ei meir tydeleg rolle som norsk vertskap og fremje koordinering av forskingsaktivitet på Svalbard. Noregs forskningsråd har fått i oppdrag å utarbeide ein eigen forskingsstrategi for Ny-Ålesund, med utgangspunkt i den overordna strategien.

4.8.4 Folkehøgskule på Svalbard

Regjeringa foreslo i Prop. 52 L (2017–2018) å endre folkehøgskulelova slik at ho òg gjeld på Svalbard. Stortinget slutta seg til forslaget jf. Innst. 290 L (2017–2018). Lovendringa fekk verknad frå 1. august 2018. Endringa er ei oppfølging av oppmodingsvedtak nr. 462, 21. februar 2017.

Regjeringa foreslår å løyve 7,1 mill. kroner til oppstart av folkehøgskule i Longyearbyen på kap. 253, post 70.

4.8.5 Bygging av studentbustader

Regjeringa foreslo i Statsbudsjettet 2018 å doble tilskotssatsen for bygging av studentbustadar på Svalbard over tilskotsordninga *Tilskudd til studentboligbygging*. Sjå omtale i pkt. 2.2.3.1.

4.8.6 Barnehagar

Lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehagar (barnehagelova) gjeld ikkje for Svalbard. I praksis er det likevel intensjonane i barnehagelova som er styrande for drifta av barnehagane. Det er ingen vesentlege skilnader mellom drift av barnehagar i Longyearbyen og på fastlandet. Fylkesmannen i Troms gjennomfører synfaring og tilsyn med Longyearbyen lokalstyre som barnehagestyremakt.

Midlar til drift av barnehagar på Svalbard er innlemma i svalbardbudsjettets kap. 3 Tilskot til Longyearbyen lokalstyre.

4.8.7 Integrated Earth Arctic Observing System (SIOS)

Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System (SIOS) er eit norskleia samarbeid mellom institusjonar med relevant forskingsinfrastruktur på Svalbard (laboratorium, observatorium, feltstyr mv.). Målet er å leggje til rette for tverrvitskaplege studium av jordsystemet, der havstrauvar, atmosfæriske og geologiske tilhøve, is- og snødekkje, planter og dyr heng saman i kompliserte mønster. Ei rekke institusjonar med infrastruktur for jordsystemforskning på Svalbard tek del i samarbeidet. Samarbeidet inneber deling, koordinering, vidareutvikling og utnytting av infrastruktur, utstyr og data. I 2016 blei SIOS AS etablert som eit datterselskap under UNIS, for å fungere som juridisk eining for SIOS-samarbeidet. Partnarane i SIOS signerte ei juridisk ikkje-binande avtale (MoU) 26. januar 2018. I 2018 vil utgifta bli dekt over eit interimsprosjekt finansiert

av Noregs forskingsråd. Det norske bidraget for perioden 2019–21 vil bli dekt av dei ordinære rammene til Noregs forskingsråd.

4.8.8 EISCAT

EISCAT er ein vitskapeleg internasjonal stiftelse som driv tre store radaranlegg for atmosfæreforsking mellom anna på nordlys. EISCAT er eigd av forskingsråd og institutt i medlemslanda Finland, Japan, Kina, Noreg, Storbritannia, Sverige, og Tyskland. Stiftelsen sitt kontor ligg i Sverige (Kiruna). Radaranlegga er lokaliserte i Noreg, Sverige og Finland. Noregs forskingsråd dekkjer årleg kontingent til EISCAT på i underkant av 5 mill. kroner.

EISCAT har gitt Universitetet i Tromsø i oppdrag å drive dei norske anlegga som ligg i Tromsø og på Svalbard.

4.9 Landbruks- og matdepartementet

4.9.1 Svalbard globale frøkvelv

Landbruks- og matdepartementet driftar Svalbard globale frøkvelv. Frøkvelvet er bygd inn i permafosten i fjellet på Svalbard. Frøkvelvet er verdas største sikkerheitslager for frø. Ti år etter at frølageret blei etablert, er ein million frøprøvar deponeerte for langtidslagring. Dette er meir enn ein tredel av det mangfaldet av frø som i alt er lagra i alle verdas frøbankar, ifølgje FNs organisasjon for mat og landbruk (FAO). Den store internasjonale merksemda frøkvelvet har fått frå internasjonale medium og myndigheter i andre land, har medverka til å auke forståinga for kor viktig det er å ta vare på landbrukets biologiske mangfold, medverka til å auke det internasjonale medvitet om Svalbard, og har gitt besökande til Svalbard eit ekstra interessepunkt.

Statsbygg eig og forvaltar bygningane til frøkvelvet. Statsbygg er i ferd med å utføre tekniske utbetringer i samband med vassinnntrenging i ytre del. Dette gjer at tunnelen må skiftast ut med ein ny permanent, stabil og vasstett konstruksjon.

Regjeringa foreslo i Prop. 44 S (2017–2018) *Endringer i statsbudsjettet 2018 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet (Svalbard globale frøkvelv- ny adkomsttunnel)* ei kostnadsramme på 203 mill. kroner (prisnivå pr. 1. juli 2018) og ei startløying på kap. 2445, post 31 på 100 mill. kroner for 2018. Stortinget slutta seg til forslaget, jf. Innst. 220 S (2017–2018). Regjeringa foreslo i samband med revidert nasjonalbudsjett 2018 at 65 mill. kroner av løvinga skulle vere definert

som bistandsmidlar og bli flytta til kap. 166, post 45 på budsjettet til Utanriksdepartementet, jf. Prop. 85 S (2017–2018) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2018*. Stortinget slutta seg til forslaget, jf. Innst. 400 S (2017–2018).

Prosjektet inkluderer ny inngangstunnel i betong, eit servicebygg for å flytte naudstraums- og kjøleaggregat og anna elektrisk utstyr som gir varme ut av tunnelen, og naudsnyt sikrings- og styringssystem.

4.10 Nærings- og fiskeridepartementet

4.10.1 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard (DMF) administrerer Bergverksordninga for Svalbard, fastsett ved kgl. res. 7. august 1925, og utfyllande reglar for petroleumsverksemda. Desse reglane regulerer tilgangen til mineralressursane på Svalbard. DMF har ei viktig rolle i samband med konsekvensutgreiingar i saker som gjeld bergverks- og gruvedrift, jf. forskrift 28. juni 2002 nr. 650 om konsekvensutgreiing og avgrensing av planområda på Svalbard. I slike saker skal DMF, i samråd med Sysselmannen, fastsetje utgreiingsprogram og slutt-dokument.

DMF tildeler utmål og gir råd, rettleiing og oversikt over funn og førekomstar av geologisk art på Svalbard, og har tilsyn med opningar etter nedlagde gruver. Følgjande verksemdebete er utarbeidd for DMF: *Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard skal arbeide for at Noregs mineralressursar blir forvalta og utnytta til beste for samfunnet.*

Ut frå denne verksemdebeteen er eit av hovudmåla at *DMF skal syte for forsvarleg og berekraftig forvaltning av mineralressursar på Svalbard*. Dei andre hovudmåla er at DMF skal bruke sine ver-kemiddel overfor mineralnæringa slik at forvaltninga av mineralressursar er forsvarleg og berekraftig, DMF skal arbeide for størst mogleg samla verdiskaping i mineralnæringa, DMF skal arbeide for best mogleg kommunikasjon og brukarorientering på alle sine verksembsområde og DMF skal redusere miljøkonsekvensar av tidlegare mineralverksemdebete og syte for forsvarleg sikring etter slik verksemdebete.

Dei viktigaste oppgåvene til DMF er saksbehandling og tilsyn. DMF vil informere om miljøregelverket og sjå til at undersøkingar og uttak av mineral blir gjennomførte slik at også ressurs- og miljøaspekt blir tekne vare på. Det blir elles vist til

nærare omtale av DMF under kap. 906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard i Nærings- og fiskeridepartementet sin Prop. 1 S (2018–2019).

4.10.2 Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS – miljøtiltak i Svea og Lunckefjell

Regjeringa foreslo i samband med Stortinget si behandling av statsbudsjettet for 2018 at Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK) si kolverksemdebete i Svea og Lunckefjell skulle avviklast, jf. Prop. 1 S (2017–2018). Stortinget slutta seg til vedtaket, jf. Innst. 8 S (2017–2018). Det vart samtidig bestemt å setje i gang opprydding i området. Infrastrukturen i Svea skal skalerast ned til eit minimum, og det er ikkje aktuelt å legge til rette for bruk av Svea til annen aktivitet når oppryddinga er gjennomført. Dette utelukkar ikkje at enkelte attståande «kalde bygg» kan stillast til disposisjon for reiseliv eller forsking på linje med forlatne bygg andre stader på Svalbard.

Etter tilrådingar frå SNSK og etter vurdering frå ekstern kvalitetssikrar (KS2) legg Nærings- og handelsdepartementet til grunn at oppryddingsarbeidet blir delt inn i to delprosjekt, Lunckefjell og Svea. Opprydding i Lunckefjell kan starte i 2019 samtidig med at planarbeidet for Svea held fram. Opprydding i Svea kan etter planen startast opp i 2020 slik selskapet og kvalitetssikrar indikerer. Gjennomføringsperioden for oppryddinga i Svea er usikker, og avheng av framdrifta i planarbeid og omfanget av oppryddinga i Svea.

Nærings- og fiskeridepartementet foreslår ei kostnadsramme for delprosjekt Lunckefjell på 706,6 mill. 2019-kroner, og ei løyving for 2019 på 331,1 mill. kroner. Tala er utreda av SNSK og er kvalitetssikra eksternt. Nærings- og fiskeridepartementet fremtar forslag om fullmakt til å forplikte staten for inntil 375,5 mill. kroner ut over budsjettåret 2019 for gjennomføring av miljøtiltak i Lunckefjell. Budsjett for Svea vil etter planen bli fremja i samband med statsbudsjettet for 2020. Nærings- og fiskeridepartementet vil understreke at det er usikkerheit knytt til kostnadene. For ytterlegare omtale av Miljøtiltak i Svea og Lunckefjell viser ein til budsjettproposisjonen til Nærings- og fiske-ridepartementet.

4.10.3 Visit Svalbard AS

Visit Svalbard AS er eigd av og opererer på bakgrunn av handlingsplanar vedtekne av Svalbard Reiselivsråd, som er ei samanslutning av eit breitt spekter av aktørar med interesser knytte til reise-

livet på Svalbard. Målet med tilskotet til Visit Svalbard AS er å medverke til auka verdiskaping og betre lønsemd for reiselivet ved å ta vare på fellesoppgåver som kompetansebygging mellom aktørane, opplæring av guidar og turleiarar og drift av heilårleg turistinformasjon inkludert formidling av informasjon om miljø og sikkerheit. For omtale av reiseliv sjå pkt. 2.2.3.3

Regjeringa foreslår å løyve 2,3 mill. kroner til Visit Svalbard AS på Nærings- og fiskeridepartement sitt budsjett, kap. 900, post 74.

4.10.4 Romverksemnd

Svalbard har ei sentral rolle innan norsk romverksemnd. Svalbard si geografiske plassering er god både for utforsking av atmosfæren og for å lese ned satellittdata. Plasseringa er òg årsaka til at EU har valt å plassere sentral bakkeinfrastruktur for satellittnavigasjonsprogrammet Galileo og jordbservasjonsprogrammet Copernicus ved Svalbard Satellittstasjon (SvalSat). Noreg deltek i begge dei store romprogramma i EU, noko som er med på å gi gode navigasjonstenester i nordområda. Deltakinga medverkar til å støtte opp under berekraftig ressursforvaltning, tryggleik og beredskap, klima og miljø. Regjeringa foreslår å løyve 487,3 mill. kroner mill. kroner til norsk deltaking i EUs romprogram i 2019.

4.10.5 Svalbard Satellittstasjon

Svalbard Satellittstasjon (SvalSat) vart offisielt innvigd i juni 1999. Kongsberg Satellite Services AS, som er eigd 50 pst. av Staten gjennom Space Norway AS og 50 pst. av Kongsberg Defence & Aerospace AS, eig infrastrukturen og står for drifta av SvalSat og Tromsø Satellittstasjon.

Stasjonen ligg i nærleiken av Longyearbyen. SvalSat les ned data for sivile føremål frå satellittar i polare baner og styrer også desse satellittane. Svalbard er ein av få stader i verda der ein kan lese ned data frå satellittar i polar bane kvar gong satellitten passerer Nordpolen.

4.10.6 Svalbard Raketttskytefelt

Svalbard Raketttskytefelt (SvalRak) i Ny-Ålesund vart oppretta i 1997. Infrastrukturen på SvalRak er eigd av Andøya Space Center A/S, som igjen er eigd av Nærings- og fiskeridepartementet (90 pst.) og Kongsberg Gruppen (10 pst.). Føremålet med SvalRak er oppskyting av forskingsrakettar. Lokaliseringa nær den magnetiske nordpolen gir målingane frå rakettane resultat av

stor vitskapleg verdi. Det er utført fleire oppskytingar.

4.10.7 Landingsforskrifta

Nærings- og fiskeridepartementet har endra landingsforskrifta slik at den også gjeld på Svalbard. Endringa tredde i kraft 1. september 2018.

Formålet med forskrifta er å sikre berekraftig forvaltning av livet i havet. Den inneber ei rekke krav til alle som leverer, tek imot og kjøper fisk. Forskrifta set krav om at aktørane må registrere opplysningar om fangsten. Opplysningane blir brukt ved ressurskontroll, kvotekontroll og til statistikkformål. Forskrifta gjeld òg for fisk som blir landa og blir omsett direkte frå fritidsfiskarar eller fritidsfartøy til restaurantar og butikkar.

4.11 Olje- og energidepartement

4.11.1 Førebygging av flaum- og skredskadar

Olje- og energidepartementet har det statlege forvaltningsansvaret for flaum og skred. NVE kan gje fagleg og økonomisk bistand innan kartlegging, arealplanlegging, sikring, overvaking/varsling og beredskap. NVE må kvart år prioritere kva tiltak og kva område som kan få støtte innanfor gjeldande løvning. NVE sitt ansvarsområde på Svalbard vart avklart som ei oppfølging av Meld. St. 15 (2011–2012) *Hvordan leve med farene — om flom og skred*.

NVE har fått på plass betre kartlegging av naturfarar i Longyearbyen. NVE støttar lokale myndigheter med å vurdere kva sikringstiltak som kan vere aktuelle basert på kartleggingsrapporten. NVE samarbeider også med myndighetene på Svalbard om flaum- og sørpeskred i Longyearelva og Vannledningsdalen.

NVE oppretta i 2016 regional varsling for regionen Nordenskiöld Land. Det er også etablert ei lokal varsling for Longyearbyen. Den lokale varslinga vil bli ført vidare vinteren 2018/2019. Longyearbyen Lokalstyre skal etter planen overta denne varslinga.

Longyearbyen lokalstyre har i følgje beredskapsforskrifta ansvaret for tryggleiken til innbyggjarane i Longyearbyen. Når det blir varsla om fare for naturleg utløyste skred, blir Longyearbyen lokalstyre kontakta for vurdering av oppfølgingstiltak. Oppfølging kan vere auka overvaking eller evakuering. Sysselmannen støttar ved behov Longyearbyen lokalstyre i å gjennomføre dette, i tillegg til å vedta og setje i verk eventuelt ferdsselsforbod.

Det vart løyvd 20 mill. kroner til skredsikring i 2017. Skredsikringstiltaka vil beskytte attverande bustader rundt spisshusa som blei tekne av skredet i desember 2015. I 2017 vart det gjennomført detaljprosjektering og ein starta arbeidet med sikring. Det var utfordringar med permafrost, grunnforhold og fundamentering av sikringstiltak mot snøskred. Nye grunnundersøkingar måtte derfor gjennomførast. Ifølgje NVE blir desse sikringstiltaka sluttført i 2018. Sjå for øvrig omtale i pkt. 2.2.3.1.

4.11.2 Utgreiing om framtidig energiforsyning

I samband med behandlinga av Meld. St. 32 (2015–2016) *Svalbard* bad Stortinget Regjeringa om å setje i gang ei brei utgreiing av moglegheitene for framtidig energiforsyning på Svalbard, basert på berekraftige og fornybare løysingar, jf. Innst. 88 S (2016–2017).

Utreiinga blei lagt fram 5. juli 2018. Studien vil bli følgt opp med grundigare vurderingar av samfunnsøkonomiske nytte- og kostnadsverknadar. Andre alternativ eller kombinasjonar av løysingar for framtidig energiforsyning på Svalbard vil også bli undersøkt. I arbeidet framover vil det vere nødvendig å vurdere omsyn utover dei teknisk-økonomiske eigenskapane ved ulike energi-

løysningars. Kunnskap om dei lokale forholda på Svalbard er viktig i arbeidet. Lokalstyret vil bli involvert i prosessen framover på ein eigna måte.

4.12 Samferdselsdepartementet

Posten Norge AS utfører samfunnspålagte posttjenester på Svalbard med same krav til levering som i resten av landet. Posten budsjetterer med at tenestene vil gå i balanse.

Svalbard lufthamn AS er eit heileigd datterselskap av Avinor AS. Svalbard lufthamn blir finansiert som ein del av Avinor-konsernet.

4.12.1 Satellittforskrift

Samferdselsdepartementet fastsette i 2017 ny forskrift om *etablering, drift og bruk av jordstasjon for satellitt på Svalbard*. Forskrifta trådde i kraft 1. mai 2017. Tilsvarande forskrift er også fastsett for Antarktis. Forskriftene legg til rette for samfunnsnyttig drift av jordstasjonar i polare område innanfor rammene av Noregs folkerettslege plikter.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet skal føre tilsyn etter dei nye forskriftene og har i 2018 oppdatert tilsynsrutinar og inngått samarbeidsavtalar med mellom anna Sysselmannen på Svalbard.

5 Oversikt over forslag til løyvingar på svalbardbudsjettet 2019

Følgjande oversikt viser rekneskapstal for 2017, vedteke budsjett for 2018 og forslag til løyving over svalbardbudsjettet for 2019. Inntektene er

eksklusive tilskotet frå statsbudsjettet. Tala for 2018 viser ikkje endringane i samband med revisert nasjonalbudsjett 2018.

	(i 1 000 kr)		
	Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
Utgifter	473 357	519 907	533 687
Inntekter	201 825	228 537	173 203

Utgifter på programkategori 06.80 fordelt på kapittel

Kap.	Nemning	Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019	Pst. endr. 18/19
0001	Tilskot til Svalbard kyrkje	5 234	5 350	5 500	2,8
0003	Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	153 506	150 190	165 000	9,9
0004	Tilskot til Svalbard Museum	12 250	12 520	12 900	3,0
0005	Sysselmannen (jf. kap. 3005)	72 590	66 640	70 400	5,6
0006	Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 3006)	200 973	202 867	205 000	1,1
0007	Tilfeldige utgifter	1 227	1 100	46 100	4 091,1
0009	Kulturminnetiltak (jf. kap. 3009)	1 963	2 020	2 100	4,0
0011	Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard	1 796	1 840	1 900	3,3
0017	Norsk Polarinstitutt – refusjon	3 520	3 600	3 700	2,8
0018	Navigasjonsinnretningar	7 200	7 360	6 200	-15,8
0019	Meteorologisk institutt – husleige Bjørnøya og Hopen	6 813	7 190	7 700	7,1
0020	Statsbygg, Svalbard (jf. kap. 3020)	2 227	2 110	2 150	1,9
0022	Skattekontoret, Svalbard (jf. kap. 3022)	4 057	4 120	5 037	22,3
Sum kategori 06.80		473 357	466 907	533 687	14,3

Utgifter på programkategori 06.80 fordelt på postgrupper

Post-gr.	Nemning	Rekneskap		Forslag 2019	Pst. endr. 18/19
		2017	Saldert budsjett 2018		
01-23	Driftsutgifter	297 619	294 147	299 927	2,0
30-49	Nybygg, anlegg m.v.	-	-	45 560	-
50-58	Overføringer til andre statsrekneskapar	3 520	3 600	3 700	2,8
70-89	Overføringer til private	172 217	189 160	184 500	-2,5
Sum under departementet		473 357	466 907	533 687	14,3

Inntekter på programkategori 06.80 fordelte på kapittel

Post-gr.	Nemning	Rekneskap		Forslag 2019	Pst. endr. 18/19
		2017	Saldert budsjett 2018		
3005	Sysselmannen (jf. kap. 0005)	8 633	3 300	3 300	-
3006	Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 0006)	1 083	-	-	-
3009	Kulturminnetiltak (jf. kap. 0009)	-	-	-	-
3020	Statsbygg Svalbard (jf. kap. 0020)	-	-	-	-
3022	Skattekontoret Svalbard (jf. kap. 0022)	305	330	330	0
3030	Skattar og avgifter	191 803	224 907	169 573	-24,6
3035	Tilskot frå statsbudsjettet	268 186	238 370	360 484	4,7
Sum kategori 06.80		470 012	466 907	533 687	51,2

Del II
Dei enkelte utgifts- og inntektskapitla

Kap. 0001 Tilskot til Svalbard kyrkje

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
70	Tilskot til Svalbard kyrkje	5 234	5 350	5 500
	Sum kap. 0001	5 234	5 350	5 500

Løyvinga til Svalbard kyrkje er eit øyremerkt tilskot som vert overført til Den norske kyrkja ved Kyrkjemøtet. Kyrkja si særlege stilling på Svalbard, under dette kyrkja si rolle i den offentlege beredskapen, er mellom anna bakgrunnen for at løyvinga vert ført vidare som ei særskild løyving over svalbardbudsjettet og ikkje inngår i rammetilskottet frå Kulturdepartementet til Den norske kyrkja.

Forslag til løyving skal mellom anna dekkje husleige for kyrkja, lønnsutgifter, vikarutgifter, varer og tenester som kyrkja står for i arbeidet sitt, drift av tenestebil, snøskuter og leige av helikopter. Statsbygg har forvaltningsansvaret for kyrkjebygninga. Drifts- og vedlikehaldsutgiftene for kyrkjebygninga blir dekte på kap. 2445 Statsbygg. Ein viser elles til dei målformuleringane som er sette for løyvingane til Den norske kyrkja i Prop. 1 S (2018–2019) frå Kulturdepartementet.

Kap. 0003 Tilskot til Longyearbyen lokalstyre

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
70	Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	153 506	150 190	165 000
	Sum kap. 0003	153 506	150 190	165 000

Løyvinga er redusert med 8,3 mill. kroner i og med at det statlege bidraget i samband med rehabiliteringa av energiverket vert avslutta. Stortinget vedtok i 2015 at kostnadane med rehabiliteringa i perioden 2015–2018 blir dekte som eit spleiseland der lokalstyret dekkjer 1/3 og staten 2/3 av kostnadane. Det er estimert at kostnadene med å byggje eit nytt reservekraftverk i Longyearbyen vil vere på totalt 55,5 mill. kroner. Regjeringa legg opp til at staten finansierer halvparten av kostnadene til eit nytt reservekraftverk. Løyvinga er foreslått auka med 19 mill. kroner til å dekkje delar av kostnadene for 2019.

Etter forskrift 5. april 2000 nr. 347 om overskotsutdeling frå Nordpolet AS, skal nettooverskotet frå sal av alkoholhaldig drikk frå Nordpolet overførast til Longyearbyen lokalstyre, som fordeles midlane til velferdsformål. Lokalstyret fordelede i 2017 overskotet for 2016 som utgjorde 5,5 mill. kroner. Longyearbyen lokalstyre rapporterer til Sysselmannen om bruken av midlane. Overskotet inngår ikkje som ein del av statsbudsjettet.

Kap. 0004 Tilskot til Svalbard museum

		(i 1 000 kr)		
Post	Nemning	Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
70	Tilskot til Svalbard museum	12 250	12 520	12 900
	Sum kap. 0004	12 250	12 520	12 900

Løyvinga skal mellom anna gå til dekning av husleige og andre bygningsmessige kostnader for Svalbard museum i Svalbard forskingspark. I tillegg til denne løyvinga vert det øg og tildelt midlar til

Svalbard museum på Kulturdepartementets kap. 328 post 70 Det nasjonale museumsnettverket.

Kap. 0005 Sysselmannen (jf. kap. 3005)

		(i 1 000 kr)		
Post	Nemning	Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
01	Driftsutgifter	72 590	66 640	70 400
	Sum kap. 0005	72 590	66 640	70 400

Sysselmannen på Svalbard hadde 37 tilsette ved utgangen av 2017. Alle er tilsette i åremålsstillingar, med maksimalt åremål på seks år.

Løyvinga på kap. 0005 Sysselmannen skal dekke utgifter til løn og drift av sysselmannskontoret, under dette husleige, utgifter til vedlikehald og fornying av utstyrsparken, mellom anna terrenggåande beltevogner, småbåtar, snøskuterar og utstyr for oljevernberedskap.

Sysselmannen disponerer store utstyr- og transportressursar, mellom anna terrenggåande beltevogner, småbåtar, snøskuterar og utstyr for

oljevernberedskap. Dette er naudsynt for å kontrollere og halde oppsyn med den store øygruppa. Saman med helikopter og skip er utstyrsparken og naudsynt for redningsberedskapen på Svalbard.

Det er foreslått å auke løyvinga på kap. 0005 med 2,1 mill. kroner for å styrke Sysselmannen si miljøavdeling, m.a. i samband med opprydningsarbeidet i Svea/Lunckefjell.

Det er foreslått å styrke løyvinga på kap. 0005 med 0,3 mill. kroner for å betre beredskap for lavinehundar i Longyearbyen.

Kap. 3005 Sysselmannen (jf. kap. 0005)

		(i 1 000 kr)		
Post	Nemning	Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
01	Diverse inntekter	737	300	300
02	Refusjonar m.v.	7 896	3 000	3 000
16	Refusjon av foreldrepengar	-	-	-
18	Refusjon av sjukepengar	-	-	-
	Sum kap. 3005	8 633	3 300	3 300

Kapitlet korresponderer med kap. 0005 Sysselmannen. Inntektene på post 01 omfattar bøter, gebyr, inndraginger og inntekter ved auksjonar, sal av isbjørnskinn og reinsdyrkjøt. Bøter blir kravde inn av Statens Innkrevjingssentral og inntektsførte under Sysselmannen. Sysselmannen

tek imot diverse refusjonar og får midlar stilte til disposisjon ved posteringsfullmakter. Det er foreslått at Justis- og beredskapsdepartementet får fullmakt til å overskride løvvinga på kap. 0005 post 01 tilsvarende inntekter utover vedteke budsjett på kap. 3005, post 02, jf. forslag til vedtak.

Kap. 0006 Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 3006)

Post	Nemning	(i 1 000 kr)		
		Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
01	Driftsutgifter	200 973	202 867	205 000
	Sum kap. 0006	200 973	202 867	205 000

Kapitlet dekkjer stasjonering og drift av to tenestehelikopter, utgifter til leige og drift av tenestefartøy og kjøp og drift av køyretøy (bandvogn, bilar, snøskuterar mv.) til vakt, beredskap og redning. Avstandane på Svalbard er store. Det finst ikkje vegsamband eller offentlege kommunikasjonsmiddel for intern transport mellom busetjingane og elles på øygruppa. For å kunne utøve det oppsynet som er naudsynt for å handheve norsk suverenitet, er Sysselmannen heilt avhengig av både helikopter og skip. Desse transportmidla og bandvogn, bilar og snøskuterar er òg naudsynte for ei effektiv politi- og redningsteneste, og for ambulanse- og sjuketransport, også utanfor Svalbards

territorialfarvatn. Transportmidla blir dessutan nytta til naturoppsyn og førebyggjande arbeid mot miljøkriminalitet. Utan desse ressursane vil det ikkje vere mogleg å føre eit effektivt tilsyn med verneområde, kulturminne, jakt, ferdsel og turisme òg i dei fjerne delane av øygruppa.

Tenestefartøyet til Sysselmannen er ein sentral ressurs i rednings- og beredskapssamanhang ved mellom anna fare for skipsforlis, grunnstøyting, oljeutslepp, personskadar m.v. I tillegg er det heilt avgjerande i dei årlege inspeksjonane av Svalbard og generelt i Sysselmannens utøving av mynde på Svalbard. Det er særskilt viktig at helikopter og fartøy kan samverke på ein god måte.

Kap. 3006 Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 0006)

Post	Nemning	(i 1 000 kr)		
		Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
01	Leigeinntekter	-	-	-
02	Refusjonar	1 083	-	-
	Sum kap. 3006	1 083	-	-

Kapitlet korresponderer med kap. 0006 og viser venta inntekter og refusjonar ved utleige av dei transportmidla Sysselmannen disponerer. Etter avtale med leverandørar av transporttenester, skal Sysselmannen ha inntektene/refusjonane der som desse transportmidla vert nytta av andre. Inntektene er frå utleige til privat verksemid, mens refusjonar gjeld utleige til andre statlege institusjonar.

For å skilje mellom inntekter og refusjonar er det ein post 01 Leigeinntekter og ein post 02 Refusjonar på kap. 3006. Det er foreslått å budsjettere med 0 i inntekter på post 01 Leigeinntekter. Posten er svært usikker då etterspørselet etter å leige helikopter frå dei andre statlege verksemidene, når det minste helikopteret no er teke ut av teneste, er monaleg mindre enn tidlegare. Det er vidare foreslått løyvd 0 kroner på post 02 Refusjo-

nar, då desse varierer frå år til år og det er vanskeleg å gi eit presist overslag. Det er foreslått at Justis- og beredskapsdepartementet får fullmakt til å

overskride løyvinga under kap. 0006, post 01 til svarande inntekter utover vedteke budsjett på kap. 3006, post 02, jf. forslag til vedtak.

Kap. 0007 Tilfeldige utgifter

Post	Nemning	(i 1 000 kr)		
		Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
30	Skred- og bustadtiltak	-	-	45 000
70	Diverse tilskot	1 227	1 100	1 100
	Sum kap. 0007	1 227	1 100	46 100

Løyvinga på post 70 skal mellom anna nyttast til kjøp av tenester frå Telenor for å sikre teletenes ter på Svalbard.

Det er foreslått å løyve 45 mill. kroner til skreditakt i Longyearbyen i 2019 på kap. 0007 post 30. Løyvinga vil kunne nyttast av NVE gjennom ei belastningsfullmakt.

Kap. 0009 Kulturminnetiltak (jf. kap. 3009)

Post	Nemning	(i 1 000 kr)		
		Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
01	Driftsutgifter	1 962	2 020	2 100
	Sum kap. 0009	1 962	2 020	2 100

Løyvinga går til utgiftene Sysselmannen har til konkrete kulturminnetiltak. Midlane skal nyttast til oppfølging av Kulturminneplan for Svalbard 2013–2023, under dette arkeologiske registreringar og undersøkingar i felt og registreringar, bygningsvedlikehald, avdekking av nedbrytingsmekanismar for å utvikle metodar for istand-

setjing og vedlikehald og haldningsskapande informasjonsarbeidet, mellom anna gjennom ein serie med informasjonshefte.

Løn til tilsette hos Sysselmannen på kulturminnefeltet blir løyvd på kap. 0005 på Svalbardbudsjettet.

Kap. 3009 Kulturminnetiltak (jf. kap. 0009)

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
01	Diverse inntekster	-	-	-
	Sum kap. 3009	-	-	-

Det er foreslått at Justis- og beredskapsdepartementet får fullmakt til å overskride løyvinga på kap. 0009 post 01 tilsvarende inntekter utover ved-

teke budsjett på kap. 3009, post 01, jf. forslag til vedtak.

Kap. 0011 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
01	Driftsutgifter	1 796	1 840	1 900
	Sum kap. 0011	1 796	1 840	1 900

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard er underlagt Nærings- og fiskeridepartementet. Direktoratet har eige kontor og ei bergmeisterstilling på Svalbard. For 2019 vil direktoratet prioritere saksbehandling og til-

syn. Direktoratet vil informere om miljøregelverket og sjå til at undersøkingar og uttak av mineral blir gjennomførte slik at også ressurs- og miljøaspekt blir tekne vare på.

Kap. 0017 Norsk Polarinstitutt – refusjon

(i 1 000 kr)

Post	Nemning	Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
50	Refusjon	3 520	3 600	3 700
	Sum kap. 0017	3 520	3 600	3 700

Refusjonen til Norsk Polarinstitutt over Svalbard-budsjettet skal gi delvis dekning for oppgåver instituttet utfører på Svalbard for andre enn miljøforvaltninga. Dette omfattar topografisk kartleg-

ging, forvaltningsrådgiving overfor Sysselmannen og miljøretta kunnskapsformidling og informasjon. Sjå elles Klima- og miljødepartementets kap. 1471 for hovedløyvinga til Norsk Polarinstitutt.

Kap. 0018 Navigasjonsinnretningar

Post	Nemning	(i 1 000 kr)		
		Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
01	Drift og vedlikehald	7 200	7 360	5 640
30	Nyanlegg og større vedlikehald, aerolykter og maritime fyr	-	-	560
	Sum kap. 0018	7 200	7 360	6 200

Løyvinga dekkjer m.a. utgifter til løn, maskiner, helikopter i samband med vedlikehald og utskiftingar av navigasjonsinnretningar i farvatna ved Svalbard. Innretningane er etablerte for sjøtrafikk. Norsk Polarinstitutt utfører tenesta på oppdrag frå Kystverket, og så langt det er praktisk mogeleg i kombinasjon med instituttet si ekspedisjonsverksamhet på Svalbard.

Løyvinga er foreslått redusert med 1,7 mill. kroner grunna at utskifting av maritime fyr og eksisterande aerolys er ferdig etter sesongen 2018. Løyvinga er foreslått auka med 0,4 mill. kroner til auka bruk av helikopter, som følgje av utplassering av nye aerolys.

Kap. 0019 Meteorologisk institutt – husleige Bjørnøya og Hopen

Post	Nemning	(i 1 000 kr)		
		Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
01	Driftsutgifter	6 813	7 190	7 700
	Sum kap. 0019	6 813	7 190	7 700

Løyvinga dekkjer Meteorologisk institutt sine utgifter til husleige for bygningane på Bjørnøya og Hopen. Drifta av dei meteorologiske stasjonane er frå 1. januar 2018 finansiert over bud-

sjettet til Klima- og miljødepartementet kap. 1412, post 50. Fram til og med 2017 var drifta finansiert på budsjettet til Kunnskapsdepartementet.

Kap. 0020 Statsbygg Svalbard (jf. kap. 3020)

Post	Nemning	(i 1 000 kr)		
		Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
01	Driftsutgifter	2 227	2 110	2 150
	Sum kap. 0020	2 227	2 110	2 150

Statsbygg er underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Statsbygg har eit eige kontor på Svalbard, som blir finansiert på svalbardbudsjettet. Løyvinga skal dekke lønns- og driftsmidlar for Statsbygg sitt kontor i Longyearbyen.

Oversikt over utgifter og inntekter som gjeld bygg og bustader på Svalbard, går fram av vedlegg 1 og 2.

Kap. 0022 Skattekontoret, Svalbard (jf. kap. 3022)

Post	Nemning			(i 1 000 kr)
		Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
01	Driftsutgifter	4 057	4 120	5 037
	Sum kap. 0022	4 057	4 120	5 037

Skattekontoret er underlagt Finansdepartementet. Skattekontoret har eit eige kontor på Svalbard finansiert på Svalbardbudsjettet.

Løyvinga skal dekke løns- og driftsmidlar for skattekontoret i Longyearbyen. Løyvinga skal òg dekkje utgifter til skatteklagenemnda for Svalbard, og utgifter til fagleg og administrativ bistand og oppfølging frå Skatt nord. Mål- og resultatstyring av skattekontoret skjer innafor det som til ei

kvar tid er fastsett for skattemyndigheitene på Svalbard.

Det er foreslått å auke løyvinga med 0,8 mill. kroner til ei ny stilling på Skattekontoret på Svalbard. Styrkinga vil gjere Skattekontoret i betre stand til å oppdatere befolkningsregisteret, m.a. sett i lys av at befolkninga i Longyearbyen har auka dei siste åra.

Kap. 3022 Skattekontoret, Svalbard (jf. kap. 0022)

Post	Nemning				(i 1 000 kr)
		Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019	
01	Diverse inntekter	305	330	330	
	Sum kap. 3022	305	330	330	

Inntekta er avtalt refusjon frå Svalbards miljøvern-fond for arbeidet skattekontoret utfører med rekneskapen for fondet. Det er foreslått at Finans-

departementet i 2019 kan overskride løyvinga på kap. 0022, post 01, mot tilsvarende inntekter utover vedteke budsjett på kap. 3022, post 01.

Kap. 3030 Skattar og avgifter

Post	Nemning				(i 1 000 kr)
		Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019	
70	Skattar m.m.	187 449	220 700	167 800	
71	Utførselsavgift	3 360	3 200	700	
72	Utmålsgebyr, årsavgift	995	1 007	1 073	
	Sum kap. 3030	191 803	224 907	169 573	

Post 70 Skattar m.m.

Post 70 gir eit overslag over venta skatteinntekter frå Svalbard for 2019. Overslaget er basert på venta fastsetjing for skatteåret 2018. Dei store

svingingane i skatteinntekter skuldast m.a. sal av ein stor eigedom til Staten som genererte høge skatteinntekter i 2017, jf. omtale i Prop. 1 S (2017–2018).

Post 71 Utførselsavgift

Utførselsavgift blir kravd inn i medhald av lov 17. juli 1925 nr. 2 om avgift av kol, jordoljer og andre mineral og bergarter som blir ført ut frå Svalbard. Inntektene frå utførselsavgifta er avhengig av utskipa kvantum kol og kolprisen på verdsmarknaden. Det har vore store endringar i produksjonsvolum dei seinare åra. Produksjonen for 2017 låg under estimatet frå skattekontoret. Kolprisane endrar seg raskt slik at anslaga er usikre. Estimatet for samla koleksportavgift for 2019 er no på 0,7 mill. kroner, samanlikna med 3,2 mill. kroner i 2018.

Post 72 Utmålsgebyr, årsavgift

Utmål er eit avgrensa område der innehavaren av utmålet for ein gitt periode har einrett til å utnytte geologiske ressursar. Inntektene under denne posten kjem frå avgift ved krav om og viderføring av utmål som er nedfelte i Bergverksordninga. Årsavgifta for å føre vidare eit utmål er 6 000 kroner. For utmål i freda område er avgifta 1 500 kroner i året pr. utmål.

I 2017 var det tre avgiftspliktige utmål som gjekk ut ved årsskiftet. Det vart tildelt 14 nye utmål. Ved inngangen til 2018 er det ført vidare 356 utmål, av desse er 195 avgiftspliktige. I tillegg kjem 14 utmål som blir endelege (rettskraftige) i 2018.

Kap. 3035 Tilskot frå statsbudsjettet

Post	Nemning	(i 1 000 kr)		
		Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
70	Tilskot	268 186	238 370	360 484
	Sum kap. 3035	268 186	238 370	360 484

Inntektskapitlet svarer til tilskotet som er foreslått løyvd på Justis- og beredskapsdepartementets budsjett kap. 480 svalbardbudsjettet post 50 Til-

skot. Løyvinga skal dekkje underskotet på svalbardbudsjettet.

Justis- og beredskapsdepartementet

tilrår:

I Prop. 1 S (2018–2019) om Svalbardbudsjettet for år 2019 blir dei forslag til vedtak førte opp som er nemnde i eit framlagt forslag.

Forslag

til vedtak om løyving av utgifter og inntekter for administrasjonen av Svalbard for budsjettermen 2019

I

Utgifter:

Kap.	Post	Svalbardbudsjettet	Per post	Sum kap.
			Kr.	Kr.
0001		Tilskot til Svalbard kyrkje		
	70	Tilskot til Svalbard kyrkje	5 500 000	5 500 000
0003		Tilskot til Longyearbyen lokalstyre		
	70	Tilskot til Longyearbyen lokalstyre	165 000 000	165 000 000
0004		Tilskot til Svalbard museum		
	70	Tilskot til Svalbard museum	12 900 000	12 900 000
0005		Sysselmannen (jf. kap. 3005)		
	01	Driftsutgifter	70 400 000	70 400 000
0006		Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 3006)		
	01	Driftsutgifter	205 000 000	205 000 000
0007		Tilfeldige utgifter		
	30	Skred- og bustadtiltak	45 000 000	
	70	Diverse tilskot	1 100 000	46 100 000
0009		Kulturminnetiltak		
	01	Driftsutgifter	2 100 000	2 100 000
0011		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard		
	01	Driftsutgifter	1 900 000	1 900 000
0017		Norsk Polarinstitutt – refusjon		
	50	Refusjon	3 700 000	3 700 000
0018		Navigasjonsinnretninger		
	01	Drift og vedlikehald	5 640 000	
	30	Nyanlegg og større vedlikehald, aerolykter, maritime fyr	560 000	6 200 000
0019		Meteorologisk institutt – husleige Bjørnøya og Hopen		
	01	Driftsutgifter	7 700 000	7 700 000

Kap.	Post	Svalbardbudsjettet	Per post	Sum kap.
			Kr.	Kr.
0020		Statsbygg, Svalbard (jf. kap. 3020)		
	01	Driftsutgifter	2 150 000	2 150 000
0022		Skattekontoret, Svalbard		
	01	Driftsutgifter	5 037 000	5 037 000
		Sum Svalbardbudsjettet		
		Sum departementets utgifter	533 687 000	533 687 000

Inntekter:

Kap.	Post	Svalbardbudsjettet	Per post	Sum kap.
			Kr.	Kr.
3005		Sysselmannen (jf. kap. 0005)		
	01	Diverse inntekter	300 000	
	02	Refusjonar m.v.	3 000 000	3 300 000
3006		Sysselmannens transportteneste (jf. kap. 0006)		
	01	Leigeinntekter	-	-
3009		Kulturminnetiltak (jf. kap. 0009)		
	01	Diverse inntekter	-	-
3022		Skattekontoret, Svalbard (jf. kap. 0022)		
	01	Diverse inntekter	330 000	330 000
3030		Skattar og avgifter		
	70	Skattar m.m.	167 800 000	
	71	Utførselsavgift	700 000	
	72	Utmålsgebyr, årsavgift	1 073 000	169 573 000
3035		Tilskot frå statsbudsjettet		
	70	Tilskot	360 484 000	360 484 000
		Sum svalbardbudsjettet		
		Sum departementets inntekter	533 687 000	533 687 000

Forslag

til vedtak om formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2019

II

§ 1 Bruksområde for vedtaket

Dette vedtaket gjeld utskriving av skatt på formue og inntekt for inntektsåret 2019 etter føresegnene i lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard. Vedtaket gjeld også som grunnlag for utskriving av forskot på skatt for inntektsåret 2019, jf. lov om skatt til Svalbard § 5-1.

§ 2 Skatt på formue

Skatt på formue blir utrekna etter desse satsane:

a) Personleg skattepliktig og dødsbu:

Det blir nytta same satsar og grensebeløp som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet for formuesskatt til staten og kommunane (maksimumssats).

b) Selskap og samanslutning som nemnt i skattelova § 2-36 andre ledd, og som ikke er fritekne etter skattelova kapittel 2:

Det blir nytta same satsar og grensebeløp som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet for formuesskatt til staten.

§ 3 Skatt på inntekt

Skatt på inntekt blir utrekna etter desse satsane:

a) Inntekt som blir skattlagt ved lønnstrekksatsen etter svalbardskattelova § 3-1:

Låg sats: 8 pst.

Høg sats: 22 pst.

b) 22 pst. av den delen av selskapoverskot som er høyare enn 15 mill. kroner, og som overstiger summen av

- 10 gonger kostnadene til løn som blir skattlagt ved lønnstrekksatsen
- 0,20 gonger skattemessig verdi av anlegg, fast eide eiendom og annan realkapital som er på Svalbard ved utgangen av inntektsåret.

c) Anna inntekt: 16 pst.

Personlege skatteytarar skal ha eit frådrag i alminneleg inntekt som er omfatta av c. på 20 000 kroner.

§ 4 Avrundningsreglar

Ved utrekning av skatt skal formue og inntekt avrundast nedover til nærmeste heile krone.

§ 5 Normalrentesatsen for rimeleg lån i arbeidsforhold

Normalrentesatsen som nemnd i skattelova § 5-12 fjerde ledd, jf. svalbardskattelova §§ 3-1 og 3-2, skal vere den same som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet.

§ 6 Aksjonær i utlandet

Skatt på utbytte m.v. etter skattelova § 10-13, jf. svalbardskattelova § 3-2, er fastsett til 20 pst.

§ 7 Inntekt etter svalbardskattelova § 6-3

For inntekt som blir skattlagt etter svalbardskattelova § 6-3, skal satsen vere 8 pst.

Forslag

til vedtak om meirinntektsfullmakt for budsjetterminen 2019

III

Meirinntektsfullmakter

Stortinget samtykkjer i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2019 kan overskride løyvinga på

- 1. kap. 5, post 01, tilsvarende inntekter utover vedteke budsjett på kap. 3005, post 02.
- 2. kap. 6, post 01, tilsvarende inntekter utover vedteke budsjett på kap. 3006, post 02.
- 3. kap. 9, post 01, tilsvarende inntekter utover vedteke budsjett på kap. 3009, post 01.

Forslag

til vedtak om meirinntektsfullmakt for budsjetterminen 2019

IV

Meirinntektsfullmakt

Stortinget samtykkjer i at Finansdepartementet i 2019 kan overskride løyvinga på kap. 22, post 01, tilsvarende inntekter utover vedteke budsjett på kap. 3022, post 01.

Forslag

til vedtak om avgift av kol som blir utført frå Svalbard for budsjettermen 2019

V

For budsjettermen 2019 skal det svarast avgift til statskassen av kol som blir utført frå Svalbard, etter følgjande satsar:

1,0 pst. av verdien for dei første 100 000 tonna,
0,9 pst. av verdien for dei neste 200 000 tonna,
0,8 pst. av verdien for dei neste 300 000 tonna,
0,7 pst. av verdien for dei neste 400 000 tonna,
0,6 pst. av verdien for dei neste 500 000 tonna,
0,5 pst. av verdien for dei neste 600 000 tonna,
0,4 pst. av verdien for dei neste 700 000 tonna,
0,3 pst. av verdien for dei neste 800 000 tonna,
0,2 pst. av verdien for dei neste 900 000 tonna,
0,1 pst. av verdien for dei neste 1 000 000 tonna.

Vedlegg 1

Oversikt over forslag til utgifter på Svalbard som blir dekte på statsbudsjettet for 2019¹

Kap.	Post		(1 000 kr)		
			Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
<i>Arbeids- og sosialdepartementet</i>					
640	01	Arbeidstilsynet	460	370	460
<i>Barne- og likestillingsdepartementet</i>					
844 ²	70	Kontantstønad	500	-	600
845 ³	70	Barnetrygd	5 200	5 200	5 200
854 ⁴	21	Tiltak i barne- og ungdomsvernet	1 866	1 600	1 638
<i>Helse- og omsorgsdepartementet</i>					
732 ⁵	75	Tilskot Helse Nord RHF	36 307	51 390	54 390
<i>Justis- og beredskapsdepartementet</i>					
451	01	Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap	81	101	128
455	72	Tilskot tårneneste Svalbard lufthavn	1 351	1 368	1 370
456	01	Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap	32	32	32
<i>Klima- og miljødepartementet</i>					
1400	21	Spesielle driftsutgifter	180	-	-
1410 ⁶	51	Polarforskning og miljøovervaking	14 000	41 635	41 635
1412 ⁷	50	Meteorologisk institutt, drift av stasjonane på Bjørnøya og Hopen	16 700	18 055	18 500
1420	21	Miljødirektoratet	1 232	1 750	1 400
1471 ⁸	01	Norsk Polarinstitutt	99 446	101 435	123 463
1473 ⁹	70	Kings Bay AS	53 635	21 642	30 720
1472	50	Svalbard miljøvernfon	20 264	17 658	19 658
<i>Kommunal- og moderniseringsdepartementet</i>					
578		Valdirektoratet	-	-	100
595	01	Statens kartverk – Geodetisk observatorium Ny Ålesund	8 600	6 400	9 000
595	30	Statens kartverk Geodetisk observatorium Ny Ålesund	33 370	25 770	22 600
2445	24	Eigedomar forvalta av Statsbygg på Svalbard	24 085	14 800	13 743

Kap.	Post	(1 000 kr)		
		Rekneskap 2017	Saldert budsjett 2018	Forslag 2019
2445	30, 32, 34 Bustadbygging	33 286	-	113 000
2445	32 Svalbard globale frøkvelv – sikring mot vassinnsg	10 197	-	-
2445 ¹⁰	30,31,32 og 33 Svalbard globale frøkvelv – ny inngangstunnel	12 670	-	19 500
	<i>Kulturdepartementet</i>			
325	78 Ymse faste tiltak – kulturtiltak på Svalbard	160	165	170
325	78 Ymse faste tiltak – Artica Svalbard	2 500	2 555	2 620
328	70 Det nasjonale museumsnettverket –Svalbard museum	1 810	1 850	1 895
335	71 Produksjonstilskot – Svalbardposten	481	- ¹¹	- ¹²
	<i>Kunnskapsdepartementet</i>			
253	70 Tilstkott folkehøgskule	-	-	7 100
280	71 Felles einingar – tilskot UNIS	128 870	132 349	136 187
285	52 og 53 Noregs forskingsråd	85 000	62 000	56 000
	<i>Landbruks- og matdepartementet</i>			
1139	71 Tilstkot til genressursforvaltning og miljøtiltak, kan overførast	5 863	6 140	9 103
	<i>Nærings- og fiskeridepartementet</i>			
900	31 Miljøtiltak Svea og Lunckefjell	-	141 000	331 059
900	74 Tilstkot Visit Svalbard AS	2 200	2 250	2 315
	<i>Olje- og energidepartementet</i>			
1800	21 Energiuttreiing Svalbard	-	1 025	-
1820	22 Flaum- og skredførebygging	9 392	38 000	- ¹³
	<i>Utanriksdepartementet</i>			
163	45 Frølageret (ODA-midlar)	-	-	37 900
	Sum	609 738	696 540	1 061 486

¹ Utbetalingar etter forskrift om overskotsutdeling frå Nordpolet AS inngår ikkje i Statsbudsjettet. Sjå Svalbardbudsjettet kap. 0005 for nærmare opplysningar

² Det blir ikkje produsert særige rekneskapsstal for kontantstønad og barnetrygd på Svalbard. Tala i kolona viser budsjettal.

³ Ibid.

⁴ Samla estimerte refusjonar for barnevernsutgifter på Svalbard.

⁵ Longyearbyen sjukhus er ein del av Universitetssjukhuset i Nord-Noreg HF i Helse Nord RHF. Talet for 2018 er førebels ikkje kjent og er difor eit anslag

⁶ Beløpet er eit anslag over ein del av ei større løying som gjeld tiltak på Svalbard.

⁷ Løyinga var i 2017 på Kunnskapsdepartementets kap. 283 post 50.

⁸ Beløpet er eit anslag over ein del av ei større løying som gjeld tiltak på Svalbard.

⁹ Klima- og miljødepartementet overtok eigarskapen til Kings Bay AS frå Nærings- og fiskeridepartementet frå 1. januar 2017.

¹⁰ 65 pst. av byggiekostnadene skal dekkjast av ODA-midlar. I forslaget for 2019-budsjettet er ODA-midlar trekt ut

¹¹ Beløpet blir utrekna pr. oktober inneverande år med utgangspunkt i opplagstal.

¹² Ibid.

¹³ Skredtiltak for 2019 er ført på kap. 480, post 50

Vedlegg 2
**Oversikt over forslag til inntekter til Svalbard som inngår
i statsbudsjettet for 2019**

Kap.	Post		(1 000 kr)		
			Rekneskap 2017	Salder budsjett 2018	Forslag 2019
<i>Kommunal- og moderniseringsdepartementet</i>					
2445	24	Eigedomar forvalta av Statsbygg på Svalbard	73 183	70 548	72 765
<i>Justis- og beredskapsdepartementet</i>					
3451	01	Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap	154	160	165
<i>Klima- og miljødepartementet</i>					
5578	70	Svalbard miljøvernfon	20 249	17 670	19 670
Sum			93 586	88 378	92 600

Vedlegg 3**Kart over Svalbard**

Figur 3.1 Kart over Svalbard

Bestilling av publikasjonar

Offentlege institusjonar:

Tryggings- og serviceorganisasjonen til departementa

Internett: www.publikasjoner.dep.no

E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no

Telefon: 22 24 00 00

Privat sektor:

Internett: www.fagbokforlaget.no/offpub

E-post: offpub@fagbokforlaget.no

Telefon: 55 38 66 00

Publikasjonane er også tilgjengelege på
www.regjeringen.no

Trykk: 07 Media AS – 10/2018

